

KLÓFIZETÉS

MŰLYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

MINDETÉSEK:
4-baötbea petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 18 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZAM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZAM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, február 10.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérczik: Az összeférhetlenség.**
- A vihar elmúlt.**
- Egyről-másról.** Irta: Vay Sándor gróf
- Krivány bírái előtt.**
- A Krivány-pör érdekességei.**
- Az aradi vár új lakói.**
- Esküvő szökés közben.**
- Ingyen kenyér!**
- Az idő pénz.**
- Tárca: Fővárosi művészek Aradon.** —
- Opium.** Irta: Maxima Poz.
- Regény-Csarnok: A szürke asszony.** Irta: Sudermann H. Fordította: Hellerné-Oláh Margit.

Az összeférhetlenség.

Budapest, február 9.

A képviselőház mai ülésén elsimultak nagy nehezen a marosvásárhelyi véres választás által fölkorlácsolt szenvedélyek, s a Ház áttérnetett a földmivelésügyi tárca folytatolagos tárgyalására.

A politikai vizeket előreláthatólag nem is fogja már hullámszámba hozni semmi az inkompatibilitási törvény revíziójáig. Akkor aztán izgalmas képviselőházi üléseink lesznek megint.

Ez a kérdés ugyanis nálunk nemcsak az érdekeltet foglalkoztatja, hanem az egész közvéleményt. Pedig ebben a kérdésben csakugy, mint minden kérdésben, melyet egyfelől az animozitás, másfelől az érdek támogatnak, középen van az igazság, mert ha feltétlenül elítélendő is, ha a mandátumot csak holmi jövedelmező

állások megszerzésére szolgáló diplomának tekintik, másrészt ha a képviselői mandátummal inkompatibilisnak mondunk ki mindenféle egyéb állást és hivatalt, ugy a törvényhozásból kiszorítjuk éppen a legderekabb erőket s a mandátumok vállalását tisztán csak a pénzes arisztokrácia s a plutokrácia számára teszszük lehetővé.

Azt hisszük, nem szorul külön bizonyításra az, hogy minő képtelenség lenne Magyarország kormányzását teljesen a szellemileg általában véve kevésbé rátermett arisztokracziára s még kevésbé a plutokracziára bízni, már pedig a mi viszonyaink mellett, ahol a középosztály, a mely pedig mindenképen kiérdemelte a vezérszerepet, oly szegény — az inkompatibilitás tulságos megszorítása csakis azt eredményezhetné.

Ha végig nézünk közéletünk nagyobb alakjain, nem találunk-e a legjobbak között is olyanokat, kik éppen az ugynevezett összeférhetlenségi esetek révén végheztehettek tiszteletreméltó és hasznos munkát a törvényhozásban?

Vajjon akár hányan nem mint a különböző pénzügyi szorgalmas munkásai lettek-e olyan pénzügyi kapacitások és munkaerők, melyek díszére és hasznára váltak a törvényhozásnak is? Nem lett volna-e kár, ha mindezek mandátumot nem vállalhatnak vala, vagy lehet-e esetleg egy agilis munkás embert, egy tehetséget arra kárhóztatni, hogy ha hazáját mint törvényhozó akarja szolgálni,

ugy elégedjek meg egy életen keresztül évi háromezer forinttal s ha családja is van, járjon lyukas cipőben?

Hiszen ez szárnyát szegné minden ambícióznak, minden tehetségnek!

Vajon egy bankdirektorság és képviselői mandátum feltétlenül inkompatibilis-e talán, s nem-e esetleg egy nagy tehetségnek kétfelé való hasznos érvényesülése inkább?

Tisza István gróf eldobta magától összes inkompatibilis állásait, hogy annál szabadabban védelmezhesse álláspontját az összeférhetlenségi törvény revíziója alkalmával.

Tisza István gróf, a hitbizomány örököse ezt megteheti és szép, urias és férfias dolog volt ez tőle, de azért szerintünk mindazok a képviselők, a kik olyan állásokkal bírnak s a kik azokról le nem köszöntek, éppen olyan önérettel beszélhetnek arról a kérdéstről, mint ő, — mivel a becsületes, igaz munkával betöltött állások s az önérettel és hazafisággal viselt törvényhozói tiszt között még nincs inkompatibilitás.

Amde Tisza István gróf nem is azért dobtá el hivatalait, de mert felismerte az ellenzék akciójában a személyes hajszát, mire ő uri előkelőséggel kitért előlők, megmutatva, hogy Tisza István gróf így is tud.

Es itt van éppen a dolog bibéje, az inkompatibilitási harcz csak hajsza, melyet az irigység sugal s melyet egyesek

TÁRCA.

Fővárosi művészek Aradon.

(A mérnök-egylet mai estélye.)

A sablonos referádáktól most az egyszer el kell térni. Azt az estélyt, melyet ma az Aradi mérnök és építészegylet rendezett, külön lapon kellene a bálak történetében megörökíteni.

A Központi Szálló disztermébe lépve szinte káprázatos volt a fényes, pompás toilettü hölgy-csoport, mely csevegve várta az estély kezdetét. A mérnök egyesület oly szószakoztatásban részesítette a megjelent közönséget, hogy a főváros bármely elsőrangú estélye sem vallott volna vele szégyent. Fővárosi előkelő író, Pekár Gyulát és egy művészt, Kovács Mihályt, a népszínház tagját nyerték meg az aradi műkedvelők mellé s ezzel mindent megmondunk.

Föltétlen dicséret illeti az egylet vezetőit a nagyarányú és fényes estély rendezéseért, de különösen a vigalmi bizottságot, Schór Lajos és Lacey főmérnökökkel az élén.

A terem izlésesen volt diszítve. A hölgyek művészi kivitelű táncrendet kaptak belépőtükör.

A tudósításnak legtalálhatóbb címe talán ez volna: „Doda főhadnagy a mérnökestélyen.“ A ki ezt a szép, érdekes regényt írta, az volt a műsor első pontjának szereplője: Pekár Gyula, a fővárosi író gárda e fényes tehetségű tagja, ki holnap tartja meg székfoglalóját a Kisfaludy Társaság-ban. Régebbi novellái közül olvasott fel egyet. Azok közül a poetikus beszélői közül, amelyek csak nem régen hagyták el a sajtót. A címe: *Rococo-idyll*, melyben egy francia abbénak, egy marquinéhez intézett levelét írja körül. A kiváló író minden szavát mély csendben, a legnagyobb élvezettel hallgatta a közönség s a felolvasás befejezése után zajos tapsokban tört ki. Pekár még az esti vonattal visszautazott a fővárosba.

A műsor második pontja Veszprémy József főmérnök bájos nevének szavalata volt. Vörösmarty „Szép Ilonkájá“-t adta elő mély érzéssel. A közönség szinte maga előtt látta Szép Ilonkát, midőn Veszprémyné urnő behizelgő kedves hangján a költemény idillikus részleteit szavalta.

A budapesti Népszínház kedvelt tagja Kovács Mihály lépett most a pódiumra s adta elő óriási tetszés és meg-megújuló derűtség közt Szeghő Sándor zongora-kisérete mellett „A kórista keservei“ című opera paródiát.

Kovácsot dicsérni nem szükséges. sokkal ismertebb már az ő neve az országban, mint hogy egy ily fellépésével nekünk kellene művészetét felfedezni. A terem csak ugy rengett a tapsvihartól, midőn a függönyök mögött eltűnt a művész.

Utána az aradi műkedvelő énekesnők egyik legkitünőbbje, Rámor Lajosné urnő adott elő egy románcot szépen iskolázott kellemes hangjával. Utána magyar népdalokat énekelt. engedve a tetszés hatalmas megnyilvánulásának.

Az utolsó pontot Kovács Mihály kupléi töltötték be. Négyyszer kellett visszatérnie, hogy a közönséget a mely jóízű kupléival nem tudott betelni, kielégítse. Befejezésül a mérnök egyesület tagjainak énekelt néhány intim kuplét, óriási tetszés közt. A versek rögtönözve voltak, így valami előkelő technikát, pláne rimet nem kell bennök keresni. Az a fő, hogy hangos derűtség kísért minden strófát. Ezekből ide iktatunk egyet-kettőt:

Kit mindenki szeret
Az Urbán Ivan,
Csak ritkán jön közénk
Talán — mert főispán.

Hegedüs László az
Kegyeten egy ur;

különösen a régiebb liberálisok ellen akartak rendezni.

A revízió azonban utját állja ennek, mert az új törvény, ha némely szükséges szigorítással van is szerkesztve, azért sok tekintetben utját állja a zaklatásoknak, a melyeknek oly tág terük nyílik a mostani törvény homályos rendelkezései mellett.

A vihar elmúlt.

(A képviselőház üléséből.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —
Budapest, február 9.

Ma már elült a vihar. Még fodroztak ugyan a hullámok, de csakhamar azok is elmúltak. Még az ülés előtt háborgott kissé a szélbal.

— De hát mit akartok még? — kérdezték a szabadelvűek. Hiszen láthatjátok, hogy a miniszterelnök szigorú és igazságos.

— De, — felelték — hát a vesztegetések? Igaz-e, hogy most is pénzelték? A mig ezt meg nem tudjuk, addig folytatjuk a harcot.

És csakugyan felszólt Papp Elek napirend előtt. De Széll Kálmán miniszterelnök rögtön megnyugtatta őket.

— Pénzt a választáshoz nem adtam, senkit nem befolyásoltam, nem is fogok.

Erre az egész szélbal leszerelt. Beszél még ugyan Kossuth Ferencz, Barta Odön, és Kiss Albert, de szelid hangon s aztán az interpellációkat visszavonták.

Végre rátérhettek a napirendre és Dégen Gusztáv az új kismartoni képviselő elmondhatta második szűzbeszédét.

Részletes tudósításunk itt következik:

A megsértett házszabályok.

Elnök: Tallián Béla, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Plósz Sándor, Hegedüs Sándor és Darányi Ignác miniszterek.

Elnök bejelenti, hogy Papp Elek, Kossuth Ferencz, Barta Odön és Kiss Albert a napirend előtt felszólalni kívánnak. Tegnapról még fennmaradtak a sürgős interpellációk is, azokra 12 óra után kerülhet a sor.

Madarász József kijelenti, hogy sohasem nézhetette el, hogy a házszabályokat megsértették.

Tegnap pedig az elnök világosan megsértette a házszabályok 207 §-át, a mely szerint az ülést elsőzben csupán 10 perczig szabad felfüggeszteni, holott az elnök tegnap csak egy óra mulva nyitotta meg újból az ülést. Ez ellen óvást emel. (Helyeslés a szélbalon.)

Elnök utal a tegnapi izgalomra. Csúpan ennek tulajdonítható, hogy az ülést előbb meg nem nyithatta. Igyekszik mindig betartani a házszabályokat és a jövőben nem fogja figyelmen kívül hagyni ezt a rendelkezést sem. (Általános helyeslés.)

Politikai garanciák.

Papp Elek: Előadja, hogy tegnap sürgős interpellációt jelentett be, de azt most napirend előtti felszólalásban kérdés alakjában óhajtja megtenni. Felszólítja a miniszterelnököt, minő garanciákat tud adni arra nézve, hogy a marosvásárhelyi eset többé meg nem ismétlődik? Tegnap az igazságügyi garanciákat már megadta, most arra kéri, adja meg a politikai garanciákat is, vajon valóban tiszta választások lesznek-e?

Kérdi, hogy küldött-e a miniszterelnök pénzt a marosvásárhelyi választásra? Adott-e utasítást hivatalos közegeinek a választásra nézve? Tett-e ígéretet arra nézve, hogy Geréb polgármester képviselővé választása után ki lesz a polgármester? (Tetszés a szélbalon.)

Pénz nincs és nem lesz!

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a marosvásárhelyi választásra pénzt nem adott és választásra általában nem is fog adni. (Általános élénk helyeslés) 12 ülészak óta tagja a képviselőháznak, tehát Madarász Józsefet kivéve, a ház legrégebb tagja. (Eljenzés.) Soha a választásra nem költött s mindig az volt a nézete, hogy csak az jöjjön be a parlamentbe, a ki a nép bizalmából jön. (Általános élénk tetszés.)

Soha semmi módon sem akarta és nem akarja befolyásolni a választásokat. (Tetszés.) Hivatalos jelöltet nem ismer, de ezt a szót sem ismeri. (Tetszés.) Mindenütt azt jelölik, a ki nek a kerületben hivatottságánál fogva jogosultsága, gyökere van, (Általános helyeslés éljenzés.)

Elsimult hullámok.

Kossuth Ferencz: Tekintettel arra, hogy a miniszterelnök megnyugtató kijelentéseket tett a vizsgálatra és ma a politikai garanciákra vonatkozólag, ennél fogva pártja nevében kijelenti, hogy nyugodtan fogják bevárni a vizsgálat eredményét. De hogy a miniszterelnök közegei meg ne hamisítsák Széll őszinte szándékait minden héten egyszer meg fogják kér-

kérdezni, hogy mi történt a marosvásárhelyi vizsgálat tárgyában? (Helyeslés balról.)

Barta Odön Bernády rendőrkapitány, Geréb volt polgármester és Mikó főispán eljárását bírálva, felelőssé teszi őket a történetek miatt, de kijelenti, hogy bizik a vizsgálatban.

Kiss Albert: A történetek, illetve megnyugtatók után eláll a napirend előtti felszólalástól. Csúpan egy megjegyzése van: Ausztriában dacára az ottani állapotoknak rendben folytak le a választások, holott nálunk Magyarországon vér folyt. Ez elszomorító. Arra kéri a tuloldalt, legyünk politikai ellenfelek, de ne legyünk ellenségek. (Élénk helyeslés.)

Elnök: Visszavonják tehát a sürgős interpellációkat?

— Visszavonjuk?

Elnök: Akkor áttérünk a napirendre. (Helyeslés.)

A földmivvelésügyi költségvetés.

Dégen Gusztáv visszapillantást vet a magyarországi mezőgazdasági állapotokra és azt bizonyítja, hogy a mezőgazdaság éppen olyan fontos tényező, mint az ipar és kereskedelem. A szabadelvűpárt épügy pártolja és támogatja, a nép érdekeit, a miként az kötelessége és meg is tesznek mindent érdekekben, holott nem néppártiak.

Pader Rezső: Hát a földadó leszállítása?

Degen: Azt mi is kívánjuk. A miniszterelnök meg is ígérte. Nagy elismeréssel szól Darányi működéséről, melylyel meg is szerzi a nemzet háliját. (Helyeslés.) A költségvetést a kormány iránti bizalomból elfogadják. (Élénk helyeslés jobbról.)

Rigó Ferencz a mesterséges borok ellen szigorú intézkedést kér. A költségvetést nem fogadja el.

Elnök az ülést felfüggeszti, kijelentvén, hogy a földmivvelésügyi költségvetés tárgyalását hétfőn folytatják.

Szünet után a kérvényeket tárgyalják.

Az általános szavazati jog kérvényénél

Molnár Jenő szólalt fel. A kérvényt kiadták a belügyminiszternek.

Pader Rezső a szepesi tanítók érdekében szólalt fel, a kik vasuti kedvezményeket kérnek. A kérvényt kiadták a kormánynak s ezzel az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

Vilma királynő esküvője.

Sanghai, febr. 9. Vilma királynő esküvője öröme a pekingi német követségen

A billiárd mellől
Mindensit kitar.

Ki regattista,
Az szomorú, méla
Egy vidám van köztünk
Az Vásárhelyi Béla.

A nőknek kedvence
Jó Heinrich Sándor,
Nagyon előzékeny
Ó, a nagy vándor
Hol Trouville, hol Nizza,
Hol meg Soroksár
A földet bejárja
S mindig maga jár.

Reicher Károlyról, Kotsis Lajosról, Schór Lajosról énekelt még egy-egy versszakot s kupléit így fejezte be:

Bocsánat, hogy ilyen
Sokat énekelek,
Eljenek soká
Az aradi hölgyek.

A széksorokat ezután felbontották s Nagy Károly bandája rázendített az idej farsang legdivatosabb csárdására: „Katonának nem jó lenni” . . . Megkezdődött a tánc, mely a

legvigabb hangulatban indult meg s reggelig aligha ér véget.

Az estélyen megjelent Urbán Iván főispán a nejevel s a helyi előkelőség számos tagja. A hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Balázs Vilmos dr. né, Bejczy Árpádné, Boros Vidáné, özv. Boros Beniné, Boros Ivánné, Csáklány Sándorné, Csizmas Ilés dr. né, Csuta Györgyné, Darvas Lajosné, Fliegner Sándorné, Frint Lajosné, Gellényi Ernőné, Gebhart Istvánné, Gyulányi Rezsőné, Habereger Györgyné, Hegedüs Lászlóné, Heinrich Sándorné, Jakabffy Dezsőné, Korbuly Józsefné, Kóvér Lajosné, Künzel Ernőné, özv. La Roche Béláné, ifj. Lócs Rezsőné, Reidl Henrikné (Nagy-Szalonta), Maurer Károlyné, Medveczky Edéné, Mihályi Agostonné, Mistéth Sándorné, Nachtnébel Ödönné, Nesnera Aladárné, Nuszbaum Agostonné, Ottenberg Tivadarné, Rámor Lajosné, Reicher Károlyné, Reichner Jánosné, Rozvány Pálné, Sarlot Domokosné, Sármezey Endréné, Schór Lajosné, Steiner Ferenczné, Szathmáry Jánosné, Szokolay Gyuláné, Szontagh Gyuláné, Tüdös Béláné, Veszprémy Józsefné, Urbán Ivánné, Ulrich Józsefné, Zinner Béláné stb.

Leányok: Avarfy Irénke, Boros Janka, Boros Dóra, Boros Malvin, Balázs Ilonka, Fliegner Margit, Frint Olga, Hann Margit, Henrich Ilonka, Heppes Szeréna, Korbuly Gizella, Laczay Boriska, Leitner Berta, Leitner Paula, Leidl

Iza, Nesnera Ida, Richner Anna, Szontagh Ilonka, Szalay Lenke, Szalay Janka, Sarlot Margit, Sarlot Márta, Uferbach Irén, Ulrich Leokádia, Vásárhelyi Janka, Valerián Stefika, Vas Anna, Verbos Emma stb.

Opium.

Irta: Maxima Paz.

A Szent-Mihály-szekér nagyon szegényes volt, abból a fajtából, a mely a legkevesebbe kerül Fekete posztójára lecsüggtek a roppant koszoru sárga immortellejei. Köröskörül tarkabarka tömeg, jó kabátok és kopott zubbonyok, magas tetejű és nemez kalapok furcsa összevisszaságban, kevert népség, mely előzőnlötte a gyalogjártó és a kocsiutat, ideges taglejtések és hangos beszélgetések között.

A kíséret, mint egy méhkas, zümmögött a holttest körül.

A menet a Montmartre magaslatáról, egy hideg, ködös tavaszi reggelen kanyarodott le, mialatt permeteg szitált, sűrűn és finoman, mintha csak vizes por szállott volna az égből.

Chalimetot temették, az „Opium” szezőjét. Az egész világ ismerte a opiumnak ezt a különös költőjét, a ki oly csodálatraméltó volt filozófiájában és lustaságában és a ki husz év óta lakott a Montmartre magaslatán.

Hogy miből élt? Bizony nem volt miből

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

a hol jelenleg *Knobl* németalföldi követ lakik, disztrakoma volt.

A reichsráthból.

Bécs, febr. 9. A lapok egybehangzóan nagy meglepéssel írják az elnökkérdés teg. napi megoldásáról és azt mondják, hogy a jobboldal és a baloldal mérkőzése végzetessé válhatott volna. A háznak harc nélkül való megalakulása világosan mutatja, hogy valamennyi párt munkaképesé akarja tenni a parlamentet, de azért egyes lapok óva intenek a tulságos optimizmustól.

A kínai mozgalmak.

London, febr. 9. A *Times*-nak jelentik Pekingből 7-iki kelettel: Oroszország azt az ajánlatot tette, hogy a nagy faltól északra lévő kínai vasutat átveszi az Oroszországnak fizetendő kártérítés rész-törlesztése fejében. Az idegen követek remélik, hogy Kína el fogja fogadni a jegyzéket, a melyet egy-két napon belül eléje terjesztenek s a melynek tartalma már ismeretes.

London, febr. 9. A *Morningpost* jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: Azt hiszik, hogy a takui kikötő az idén szokatlanul korán lesz jégmentes és a forgalom számára megnyitható. Mihelyt a kikötő megnyílik, *Waldersee* gróf valószínűleg elhagyja Észak-Kínát.

Egyről-másról.

(Farsang. — Kávéházi élet, klubok. — A billiárd történetéből.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, február 9

Egyre rart még a farsang, bálók, estélyek, jourok egymást érik; de tart a leves pocs, a havazás, az idő szeszélye is és a klubok, kávéházak aranykorukat élik.

Talán sehol sincs annyira kifejlődve a kávéházi élet, mint nálunk. Férfiak, aggok, ifjak egyaránt ott töltik napjaikat, sőt nők is beülnek a füsttel, gőzzel telített levegőbe. Mintha

mindenki futna, kerülné az otthonát, hogy kellemetlenségről ne beszéljen.

Legérdekesebbek természetesen a klubok: itt zajlik le nálunk a politikai-élet, a társadalmi forrongások, események mind itt vitatódznak meg. Legelőkébb klub-élet folyik ez idő szerint a gentry kaszinóban — vagy hivatalos nyelven, az országos kaszinóban. Erdekes mulatságra készülődnek most is a nemes urak, a kik billiárd-versenyt tartanak a napokban. A főváros legjobb tekéző urai vesznek ebben részt s még a vidékről is sokan készülődnek fel, gyönyörködni a speciális látványban.

Nem lesz érdektelen ebből az alkalomból egyetmást elmondania billiárd eredetéről.

Ennek a játéknak első nyomait régen le-tünt századok krónikáiban találjuk. Annyi bizonyos, hogy legelőször a földön játszották. Ezt látjuk a XIV. századból maradt fametszeteken, a hol jókedvű ifjak rudakkal hajtják tekéiket a gödörbe, vagy árkokon keresztül. Természetes, hogy a finomabb számításra, az ugynevezett hajszál játéokra így nem nyílt alkalom. De alig hogy nem játszották a földön, azonnal fényes polczra került. A trónon ülő királyok kedvenc mulatsága lett. Franciaországban IX. *Károly* királyé volt az első tekeasztal. Ennek, a hagyomány szerint, akkora méretei voltak, hogy alig fért el a Louvreba. A fiatal király szenvedélyes tekejatszó volt s néha még éjszaka is játszott billiárd asztalán. 1573. augusztus 25-én is épen billiárdozott, mikor ütött az éjféle harangszó, a hugenották halálharangja. A király letette a dákót, fegyvert fogott s maig is látható a Louvre-ban az az ablak, a honnan a hugenottákra lövöldözött.

A „napkirály“ XIV. Lajos orvosi tanács folytán minden délután billiárdozott. Bizonyos Chamillard nevezetű udvaronczzal játszott legszívesebben, a ki ügyes játékos volt, de főként ügyesen hagyta magát megverni. A király kedvenc partneréből csakhamar államtanácsos is lett s ő rá faragták halála után a következő elmés sir-verset:

A hant takarja Chamillard-t
— Siratja minden billiárd —
Mert rajtuk szerző a babért —
Mint államférfi mit sem ért.

A király példájára udvari körökben is fölkapták a billiárdot. A régi időkben az asztal volt fából és márványlap fedte. XIV. Lajos billiárd asztala márványból való volt. A keret-falak szalmával voltak kitömve, hajlitott botokat használtak s oly óriási nagy volt az asztal, hogy a golyót csak gereblyével lehetett megközelíteni.

Egy század mulva a szalmát kőz váltotta fel, s az asztalba illesztett vasgátakat eltávolították.

1789.-ben egy új korszak hajnala derült fel a billiárdnak. Ebben az esztendőben készült az első egyenes dákó. Ettől kezdve fokozatosan fejlődtek az egyes eszközök. 1827.-ben találták fel a bőrt, a melyet a dákó végére illesztettek, a nélkül nem igen fogott a golyó bár mindenképen iparkodtak rajta segíteni. Levágták, lereszelték a dákót, de mást nem értek el, hogy a hány játék-terem volt, úgy tetszett lyukas falaival, mintha ostromot állott volna ki. A krétát *Aligaud* nevezetű tűzérkapitány találta fel, a ki mint billiárd játékos nagy hírnévre tett szert.

Nagyon érdekes a billiárd történetében, hogy a szép, szerencsétlen skót királyné, *Stuart Mária* szenvedélyesen szeretett tekézni, s halála előtt két nappal írt levelében: Dátum: Fortheringay 1587, febr. 16. panaszkodik, hogy szobáját vesztőhelylyé akarják átalakítani és billiárdját eltávolítani.

Nálunk már a XVIII. század végén és a XIX. század elején híres és pompás kávéház volt a *Kemnitz* a mai Dianna-fürdő helyén. „Itt már — írja *Alrich*, egy átutazó német író — pompás tükrök és czélszerű és kényelmes billiárd-asztalok állnak a vendégek szolgálatára.“ A mult század huszas, harminczas éveiben leg-híresebb volt a *Zrinyi*, a melyet *Szigligeti* festett meg pompásan a *Szökött katona* népszínművében. Sok jeles játékos fordult meg itt, de tömérdek *kozák* is akadt. Azok a hamis játékosok t. i. akik *korrigálni* szokták a szerencsét. A *piramidli* volt hajdan a kedves játék, a melyet azonban régen kiszorított a karambol.

Az országos kaszinó érdekes mérkőzése alkalmából, talán megszívlelhetők voltak ezek a régi billiárd-remineszcenciák.

élnie. Majd ennél, majd annál evett; rendes, obligát vendége volt minden írói vagy művészi lakomának; a vacsora után mindenki az „Opium“-ot akarta, hallani, melyet már mindenki kívülről tudott: Chalime ez által fizette le a maga részét.

Különben jó gyerek volt ez a Chalime, a kit a bohéme nemzedékei úgy hagytak egymásnak mint, valami fétist; a Montmartre ropant vendéglátó helyének ő volt a tiszteltbeli gazdája; ő fogta a fiatalokat s ő kísérte el a régi czimborákat, a kiket a siker rábirt arra, hogy elhagyják a magaslatot.

Chalime opiumot szitt. Az igaz, hogy sohasem lepték meg ezen kínaias foglalkozásban, de hát maga mondta, sőt versben is erősítette... Miért ne hitték volna el? Hisz a szeméi mélyen beesetek, a fogai pedig nagyon rosszak voltak és a mint ő maga is állította, ezek csálhatatlan jelei az opium szivásnak.

Furcsa egy história volt az „Opium“ története, azé az opiumé, melylyel Chalime harmincz év óta zavartalan komolyságban élt.

Még abból az időből való, mikor Chalime, elhagyva a délvidéket, mely dagályos, buja, duzzadó természetét magával hozta, Párisba érkezett, hogy elverje a kis örökségét és — tanuljon, a mint erősítette!...

Egyszer, koborlás közben — sokat járt-kelt, hogy ki ne jöjjön a gyakorlatból — Chalime egy áru-terembe tévedt, a hol a végrehajtott

valami hagyatékot árvereltek. Tömeg tolongott, ágaskodott előtte; lehetetlen volt kivennie, mi mindent adtak el; „ki ad többet érte“, mint egy labda, melyet ide-oda dobnak a verő rezével, csak úgy röpdöstek a levegőben, a feje fölött izgató és szinte fárasztó folytonossággal.

— Két frank.
— Két frank ötven.
— Három frank.

— De uraim, ez valódi müdarab; három frank, — hisz ez neveltséges! — kiáltotta az árverelő, magasra emelve egy tárgyat, melyről Chalime nem tudta kitalálni, hogy mi lehet?

— Három frank ötven.
— Hetvenöt.

— Öt frank — kiáltott Chalime, bosszankodva azon, hogy semmit sem láthat.

— Az igazat megvallva, nem tudta, hogy mire árvetelt, süttő-tepsire, vagy konyha-edényre? egy remek rajzra-e, vagy egy pár függönyre — a három koppantás elhangzott, a tárgy az övé lett...

— Itt a pipa, itt az opium.

Es az áru-terem egyik tisztviselője átadott Chalimenak egy kis pipát, a melyhez egy csővel hozzá erősített réz-kályhácska tartozott, meg egy kínai rajzokkal diszitett réz-perselyt, melyben néhány szem gyanta-féle valami volt.

— Chalime ópium-pipának jutott a birto-kába.

Hazamenve, minthogy nagyon érdeklődött idegen országok szokásai iránt, elhatározta, hogy egy napját kínai módra rendezze be. De hogy kezdjen hozzá? Megforgatta, szétszedte a pipát, megvizsgálta minden oldalról s azután kissé boszankodva, kénytelen volt belátni tudatlanságát; és mivel az árverelő nem adott a pipával együtt használati utasítást is, akkorra kellett halasztania ötlete valósítását, mikor bővebb ismeretet fog szerezni a dologról. Hanem képzelme, ördögös képzelme, mely olyan gyorsan neki bizseredett, folyton, szünet nélkül dolgozott és tultette magát a valóság akadályain; a muzsa sürgette Chalime-ot, s nem tudva színi — írt egy verset.

Istenem, a vers nem volt rosszabb, mint egy más vers; keleti jelenségekről volt benne szó; csábos álmákról, orgiákról és a hárem rejtelméről; volt abban minden, még politika is, a népek testvérisége, ködében az opium kékes gőzének — melyet nem szitt soha; hanem strófái szépen hangzottak s újra bizonyos tetszelgéssel olvasta el, tetszelgéssel, melyet kevés választott el a büszkeségtől.

Még akkor este elszavalta költeményét egy sörházban, a pathetikus helyeket ökölcsepásokkal kísérve a márványasztalokon, melyek meg-megremegtek az ütés sulya alatt. — A sikere igen nagy volt s ezért úgy gondolta, hogy felhagyhat minden további kísér-

A Nemzetközi baleset elleni biztosító társaság balesetből eredő halál és teljes rokkantság esetére 3000 koronát, illetőleg a rokkantság mértékének megfelelő összeget biztosít az Aradi Közlöny előfizetőinek.

Krivány bírái előtt.

(Főtárgyalás a törvényszéknél.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 8.

Hatodik nap.

Egy hete már, hogy a törvényszék a nagy sikkasztóval bibelődik. Az anyag óriási, ez az oka, hogy a perbeszédre csak a jövő hét elején kerülhet a sor, itélelthozatalra pedig legjobb esetben szerdán, vagy csütörtökön.

A közönség bámulatossá érdeklődéssel kíséri a főtárgyalás menetét. Reggeltől estig zsufolva van az esküdtzéki terem, a bejuthatásért állandóan folyik a harc.

A kezelésre vonatkozó viták alatt sokszor hivatkoznak a *gyámpénztári szabályrendeletre*. Érdemes megemlíteni, hogy ezt a szabályrendeletet annak idején — *Krivány János* fogalmazta, persze nagy részében a saját szája ize szerint. *Barabás Béla dr.* említette ezt meg a tárgyalás folyamata alatt s mi itt jegyezzük fel, hogy ez az érdekes adat veszendőbe ne menjen.

Még csak a törvényszéki orvosok véleményét kell kihallgatni s ezzel a *bizonyítási eljárás befejeztetik*.

A délelőtti tárgyalás.

Földes János elnök a folytatólagos főtárgyalást d. e. 10 órakor megnyitotta. Bevezették *Krivány Jánost*, a ki ma sokkal megtörtöttségnek látszik, mint tegnap.

(Onku Miklós.)

Elnök: Folytatjuk a tegnapi félbeszakított tanukihallgatást.

Onku Miklós, a Viktória takarékpénztár vezérigazgatója. Az általános kérdésekre előadja, hogy 57 éves, gör. kel. román, Pricskán született, aradi lakos, nős, gyermekei nincsenek, Krivánnyal rokonságban, vagy perben nem áll.

— Kitétte le Szilágyi Ilona nevére a 10,000 frtot az önkéntes takarékpénztárába és milyen feltétellel?

— 1896. nov. 14-én tették le. A pénzt *Barb Efrem* hozta át azon világos kikötéssel, hogy a pénzt csak a betevő nő veheti fel, de a kamatokat bárki, a ki a könyvet felmutatja. 1898. szept. 19-én ezt a fenntartást feloldották. Időközben kivettek 500, majd 1500 frtot. Később ismét kikötötték, hogy az összeget csak a betevő veheti ki. Így is történt, mindig Szilágyi Ilona személyesen vette ki a pénzt elis-

létel: szegre akasztotta pipáját az opium-perselelyrel együtt... és ott hagyta mindkettőt örökre.

Hanem sokat beszélt az opiumról; mind és mind gyakrabban, végre folytonosan csak erről az egy tárgyról szöveg, a részleteket hallatlan fényűzéssel festve és a kínai opium-szivó fokozatos élvezeteit.

Ki gyanította volna? Mindennap rejtélyes arccal zárkózott néhány órára szobájába: a mikor kijött, szemei még bágyadtak voltak az álmotól.

Évek tüntek el, de Chalime és az „Opium” megmaradtak.

— Az „Opium”-ot, az „Opium”-ot! — kiabáltak korusban minden lakomán, a hol a költő megjelent és Chalime, könyezve, meghatottan az édes elégtételtől, szavalt, szavalt s nem fáradt el soha.

Minden elműik... két nappal ezelőtt, egy áldomás után, mely Chalimera nézve újabb diadal volt, a költő nehéz fejjel, különös rossz érzésektől gyötörtetve ért szobájába. Még akkor éjjel óriás láz fogta el, másnap állapota súlyosbodott, Chamile elvett veszte!

A szobában összegyülekezett barátok várták a rejtelmes pillanatot, mikor a lélek elhagyja a testet és Chalime, mozdulatlanul feküdve a két szalmazsákony melyet ágynak használt, már már üvegeskedő szemével úgy tünt fel, mintha állhatatosan és mereven nézett

mervény mellett. 1898. márciusban bírói határozat következtében megújították a könyvecskét s az eredeti fenntartást feloldották.

— Nem volt kikötve, hogy Szilágyi Ilona és Krivány János csak *együttesen* veheti ki a pénzt?

— Nem, ezt határozottan mondhatom. Erről a feltétellel szó sem volt, csak magáról a betevő nőről.

Barabás Béla dr.: A megsemmisítés folytán kinek adták ki az új könyvet?

— Szilágyi Ilonának, vagy a megbízottjának.

— Krivány nem járt fenn ez ügyben a takarékpénztárban?

— Soha.

— Krivány, van a most hallott tanuvallomásra valami észrevétele?

— Nincs.

Tanu vallomására letette az esküt.

(Rajku Sebők.)

A következő tanu *Rajku Sebők* 41. éves, gör. kel. román, aradi születésű, nős, 3 gyermek atyja, a Viktória-bank vezértitkára, rokonságban, vagy perben a vádlottal nincs.

Elnök: Ki volt feljogosítva pénzt felvenni a szobán forgó összegből?

Tanu a körülményeket épp úgy adja elő, mint onku. Mikor Barb az összeget elhozta, megkérdezték, ki az a Szilágyi Ilona? Azzal felelt, hogy Krivány János leánya, a mit maguknak bejegyezték a betéti adatokhoz. A betéteket Szilágyi Ilona mindig maga vette ki, személyesen.

— Barb nem mondotta, hogy a pénzt Krivány János teszi le a mostoha leánya számára?

— Nem mondotta.

— Hogy szölt a fenntartás?

— Ugy, hogy az összeget *csakis* a betevő veheti ki.

— Krivány nem?

— Ez nem volt a fenntartásban.

Barabás Béla dr.: Krivány járt-e a pénzüntézetben valamikor?

— Soha.

— Krivány tesz valami megjegyzést, vagy indítványt a most hallott vallomásra?

— Nem.

Tanu letette az esküt.

(A 10.000 frt. eredete.)

Elnök fehívja a szakértőt, konstatálja a hiányjegyzékből, hogy 1894. április 14-től a takarékpénztári könyvecske letéteig Krivány követett-e el sikkasztást?

Szakértő: A tételes vizsgálat nyomán ezt nem lehetett megállapítani, de a miniszteri ro-

volna egy tárgyra, a mely a falra volt szögezve.

— Opium-pipáját nézi, — szölt egy a jelenlevők közül, — talán megörülne neki a szegény öreg, ha még egyszer érinthetné.

Levették a pipát, megmutatták neki s aztán beleltek a már tehetetlené vált kezekbe — mintha eszmélete egy percze visszátért volna, a haldokló egy rémitőn ironikus vonaglást látott, mely körülfutott száján, s melyet mosolygnak vettek, elfordította fejét és meghalt.

— Pipáját be kellene tenni a kaposóba — szölt valaki könyezve.

— Ez volt az egyedüli szenvedélye — mondotta egy másik kenetesen.

Es az opium egész sirig üldözte Chalime-ot.

Még mindig huldogált a permeteg; a testet leeresztették a közös sirba, s két lépésre innen egy halom kövön, a tátongó üreg előtt, egy nagy kőficz messze elharsogó hangon mondotta Chalimennek holotti beszédét és lelkesedve kiáltotta: „Oh, költő, a ki élénk varázsolad a keleti álmó büvös képeit, aludd nyugodtam örök álmodat!”

vancsoló bizottság által felvett hiányjegyzék bizonyítja, hogy a kérdéses időben két 1000 frtos aradmegyei takarékpénztári részvényt és az *Almay*-féle hagyaték 259,000 frt névértékű földhitelintézeti zálogleveleinek egy részét is már akkor sikkasztotta el.

Barabás Béla dr. Csak hat tétel beszél a kérdéses időre, de a sikkasztás ezekre konstatacióval nincs. Ugy-e bár, nincs konstatació?

— Nincs, de a vizsgálati iratokból meg lehet tudni, mikor történt a sikkasztás.

Elnök: Krivány a vizsgálat folyamán többször beismerte, hogy az *Almay*-féle értékpapirokat 1894-től 1898-ig, sikkasztotta el és ez konstatacióval van.

Keresztes Gyula dr. kéri a jegyzőkönyv ide vonatkozó részét felolvasni.

Ügyész ezt feleslegesnek tartja, mert csak a tárgyalás menetét huzná egy ismételt dolog felolvasása. Krivány itt is állította, hogy úgy van, mint a vizsgálobíró előtt vallott, ott pedig bevallotta, hogy 1894. és 1898. közt értékesítette az *Almay*-féle papirokat.

(A mit Krivány megtérett.)

Taszer József szakértő adta elő ezek után elnök felhívására véleményét arra vonatkozólag, hogy Krivány az állampapirokból mennyi értéket tértett vissza. A védő szerint 24,350 frtot, a mi levonandó volna a 46,000 frtot kitevő állampapir-értékből. Hogy ez csakugyan így van-e, a szakértő kéri a törvényszéket, hogy ennek megállapítására a tárgyalás folyamán figyelemmel legyen és a 24,350 frtot ne a 46,000 frtból de majd a megállapítandó hiány végösszegéből vonja le.

Nemess Zsiga dr. kéri már most Krivány javára betudni a visszatértett összeget, mert védenze terhére a regale-kötvényekből és állampapirokból csak 17,350 frt eisikkasztása írható, a mit a szakértő is elismer.

Kriványnak erre semmi megjegyzése nincs.

(Védő és szakértő.)

Nemess dr. védő kéri a törvényszéket az 1893. évi zárszámadásokat betekintés végett kiadni a szakértőnek. Ebből az fog kitűnni, hogy ezeket a számadásokat csak a számvevőség s az állandó választmány, de a miniszterium is jóvá hagyta. Tehát éveken át tévesen volt kimutatva az árvák követelésének kamata s azt a miniszteriumban nem vették észre.

Elnök: Ennek megállapítása befolyásolja a sikkasztási cselekményt?

— Igen, Krivány tudott az ellenőrzés lanyhaságáról s ennek hatása alatt követte el a sikkasztásait. Ennyiből befolyásolja.

Elnök a védő kérelmét teljesíti.

Védő a fönt említett értelemben több kérdést tett fel.

Szakértő a 317 frtnyi kamatkülönbözetre azt mondja, hogy azt a tartalék-alap javára számolták el. Ez kezelési nyereség volt, a melylyel így szoktak elbánni s a melyet úgy sem lehetett volna kimutatni minden árvára külön-külön.

Védő: Az 1893. évi zármérleget felterjesztették a miniszterhez?

Szakértő: Igen.

— Minő ügyirat kapcsán?

— A közgyűlési határozat, mint kíséző irat kapcsán, annak igazolására, hogy a számadás a törvényhatóság kezén keresztül ment.

— Visszaküldik ezt a közgyűlési határozatot?

— Csak akkor, ha a számadásra észrevétel merül fel, máskülönben fenn marad a miniszteriumban.

— Erre vonatkozólag szakértő ur tévedésben van.

— Lehet kivétel az esetben, ha két közgyűlési határozat megy fel. Ekkor csak az egyiket küldik vissza.

— Az iratokból kiderül, hogy a közgyűlési határozatot visszaküldték.

— Ez nem az a határozat, mely a miniszter elé került. A pénztári tisztséghez intézett közgyűlési határozatot küldték vissza.

Szakértő megnézi az iratokat. A miniszterhez nem a közgyűlési határozat ment fel, hanem az állandó választmányának a közgyűléshez intézett jelentése. — Tehát téves az állítás.

Védő: Tévedtem, de az állandó választmány jelentése még erősebb, mint a közgyűlési határozat. Tessék megnézni ebben az iratban van-e összegezési tévedés? Én azt állítom, hogy 500 frtnyi hiba van.

Szakértő időt kér a kiszámításra. A törvényszék ez alatt tanukat hallgat ki, a melyről lapunk más helyén van szó. A délelőtti tanácskozás $\frac{1}{4}$ 1-kor végződött.

A délutáni tárgyalás.

Földes János elnök a folytatólagos tárgyalást fél 4 után nyitotta meg. Krivány a börtönörré támaszkodva, bejön s szokott helyére ül.

(Krivány, mint színházbíró.)

Ugyész: Felolvastatni kéri Baja város rendőrkapitányának átiratát, Kriváynak az aradi fogházba való bekísérésére, vizsgálati fogságba helyezésére s a birtokában talált váltók lefoglalására vonatkozó jegyzőkönyvnek a bécsi rendőrség átiratát Krivány elfogatását stb. illetőleg. Kéri végül a hamis kulcsoknak a vádlott előtt leendő felmutatását.

Elnök az iratokat, melyek már ismeretesekek, felolvastatta. Kriváynak nincs azokra semmi észrevétele.

Érdekes az a rendőri jelentés, mely elmondja, hogy Kriváynak hazai után évi 1080 forint jödelme volt, a színházban évekig 600 forintos bérletet tartott, magának és családtagjainak ruhaneműit Budapestről, Bécsből hozatta, tehát eléggé nagy lábon élt.

Egy teljes órát vett igénybe, míg az iratok végére érték.

(A Wertheim-kulcsok.)

Ugyész indítványozza, hogy miután az enyhítő körülmények is figyelembe veendőek, rendelje el a törvényszék amaz iratok felolvasását, melyek tanúsítják, hogy Schwéger Lajos főszámvevő és Barb Efreml gyámpénztári ellenőr a kellő ellenőrzés elmulasztása miatt hivatalukból fegyelmi uton elbocsátottak. A törvényszék ezek felolvasását is elrendeli.

Elnök felmutatja a Kriványnál talált kulcsokat, melyek azonban a gyámpénztári Wertheim-szekrényt nem nyitották ki.

— Ismeri ezeket a kulcsokat? — kérdi az elnök.

— Nem.

— Kívánja kiadatásukat?

— Nekem nem kellene.

(Az orvosokat megidézék.)

Nemess Zsiga dr. védő a törvényszéki orvosok véleményének felolvasását kéri Krivány jelenlegi betegségi állapotának a kitüntetéséről mivel ez esetleg nagy fontossággal bírhat az ítélet meghozásában.

Elnök: Jelenleg a vádlott nem beteg, hiszen itt ül előttünk.

A törvényszék visszavonult határozatot hozni. Az orvosi szakvélemények felolvasását mellőzték, de a két törvényszéki orvos megidézését és kihallgatását elrendelték.

Nemess védő kérelmét visszavonja s a törvényszéki orvosok beidőzését, illetve meghallgatását mellőzni kéri.

Elnök: Ez hivatalból lesz megállapítandó, az orvosok hivatalból beidéztetnek.

Barabás Béla dr. a délelőtt beadott semmi-ségi panaszt visszavonta.

(A bizonyítási eljárás vége.)

Taszler József miniszteri számtiszt, tette most meg szakértői véleményét Nemess védő délelőtti kérdéseire. A szakértő bebizonyította, hogy a kamatok körül semmi hiba sincs.

Nemess védő fenntartja állítását arra, hogy a kamatkövetelések a zárszámadásban hamisan vannak kitüntetve.

Azt elismeri a szakértő, hogy az állandó választmány jelentéséhez csuszott be egy leírás hiba.

Elnök: Miután a vizsgálat kiegészítésére semmi indítvány nem tétetett, csak Parece Gyula dr. és Auszterwel László dr. törvényszéki orvosok kihallgatása van még hátra, a mely hétfőn fog megtörténni, a tárgyalást berekeszttem s hétfőn reggel 9 óráig elhalasztom.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: A takácsok, dráma. Este: A gascognei nemes, operette. (Páratlan bérlet.)

Hétfő: A nagy zás hóbortjai, vígjáték. (Páros bérlet.)

Kedd: A görög raaszolga, operette. (Páratlan bérlet.)

Szerda: Egy szegény ifju története, színmű. Beregi Oszkár felléptével. (Páros bérlet.)

Csütörtök: A kaméliás hölgy, színmű. Beregi Oszkár felléptével. (Páratlan bérlet.)

Péntek: A férjek öröme, bohózat. (Páros bérlet.)

Szombat: A férjek öröme, bohózat. (Páratlan bérlet.)

* Beregi Oszkár vendégjátéka. A Nemzeti Színház szerelmes színésze, ki január elején olyan nagy sikerrel játszott nálunk, e héten ismét eljön hozzánk két estére. Feuillet és Dumas hatásos drámáiban játszik. Ezuttal csak két estére maradhat itt, mert a hét végén Budapesten játszik. Nálunk különben egybéként azután is érdekes két este lesz, mert szintársulatunk *Coralie és Társa* egyik szerzőjének, Valabreguenek újabb bohózatát, *A férjek öröme* mutatja be.

* Felhő Rózsi betegsége miatt e héten csak egy énekes darab került színre. *A görög rabszolga* Iris szerpében *Turchányi* Olgával. Felhő Rózsi influenzájából lábadozik, de kezelő orvosa e hétre még eltiltja a színpadtól. A társulat énekes személyzete a jövő héten annál jobban fog szerepelni a műsorban, mert akkorra elkészülnek *Newyork szépe* bemutatására. Ebben az operettben Felhőnek is szép szerepe lesz.

* A holnapi hangverseny. *Purcsi* János és *Szeghő* Sándor, az aradi zenede tanárai holnap, 1901 évi február hó 10-én délután 5 órakor, a Krispin-teremben hangverseny rendeznek *Scherhag* Ernőné urnő, *Szeghő* Sándorné urnő, *Mayer* Ede, *Robitsék* Samu és *Scherhag* Ernő urak közreműködésével. A sok idegen hangversenyző művész után holnap aradi zenészek lépnek a nagyközönség elé előkelő, magas színvonalú műsorral. A szereplők mindenkének képességeit ismeri az aradi közönség s így művészi előadásukat méltányolni is fogja. A hangverseny műsora a következő:

1. Haydn: Vonós négyes D-dúr, előadják: *Szeghő* Sándor, *Mayer* Ede, *Robitsék* Samu és *Scherhag* Ernő urak. 2. a) Liszt: Polonaise; b) *Szeghő*: Magyar rapszodia, zongorán előadja: *Scherhag* Ernőné urnő. 3. a) Tschairowsky: Bölcső-dal, b) Brahms: A kárbavesztett éji zene. e) *Szeghő* Sándor: 1. Bucusu, 2. Pitypalaty ének, kurucz d. lok, énekl: *Szeghő* Sándorné urnő. 4. a) Boka-féle magyar-ábránd; b) Magyar dalok; czimbalmon előadja: *Purcsi* János tanár. 5. Dvorsk: Zongora-ötös (Ujdonság); előadják zongorán: *Scherhag* Ernőné urnő, vonós hangszereken: *Szeghő* Sándor, *Mayer* Ede, *Robitsék* Samu és *Scherhag* Ernő urak. Jegyek 3., 2 és 1 koronáért déli 11 óráig ifj. *Klein* Mór könyvkereskedésében és délután a pénztárnál kaphatók.

A Krivány-pör érdekességei.

(A vizsgálóbíró, Fényes Kálmán és Dobay Sándor mint tanuk; vita az aláírások miatt; semmiségi panasz és más egyebek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 9.

A törvényszéki teremben ugy alakul a helyzet, hogy Krivány János kezd háttérbe szorulni azok mögött az epizódok mögött melyek a főtárgyalás folyamán a tanukihallgatások sora alatt felvetődnek. Pikáns izü jogi viták vannak napirenden, csak úgy röpköd a levegőben a paragrafus, meg az ellenérv. Szak ember pompás mulatság gyanánt hallgatja ezt a nem mindennapi jogászitomat, a laikus pedig hol a bírakra, hol

a fiskálisokra néz és latolgatja magában, melyik fórum győzi jobban a szót?

Tegnap Krivány nejjének, mostoha leányának és Barb Efreml volt gyámpénztári ellenőrnek a vallomása kötötte le a figyelmet. Ma újból a Szilágyi Ilona hozományát képező takarékpénztári betét eredetének megállapítása körül folyt a vitatkozás. A körülmények kiderítésébe anynyira belemelegedtek, hogy a vita hevében Barabás Béla dr. már a vizsgálóbírónak tanukép való kihallgatását indítványozta. U maga is megjegyezte, hogy abszurdum ugyan, a mit kíván, de másképp nem tédja megállapíttatni, az-e az a Fényes Kálmán ügyvéd, kit a vizsgálóbíró kihallgatott és a kinek aláírása a tanuvallomásijegyzőkönyvön olvasható, a ki most a törvényszék színe előtt áll, vagy más?

Egy másik nevezetessége a mai napnak az a vallomás, melyet Krivány tett, de csak ebben a stereopit két szóban: *Nem tudom*. Nem tudja hol járt, mióta Aradról eltűnt, nem tudja, hová tette az elsikkasztott óriási pénzt és nem tudja azt sem, hogy egyáltalán letartartóztatták. Ez már aztán igazán zseniális elmulása az emlékezőtehetségnek.

A mai tárgyalásnak ezt az érdekes részét, a rendes tudósításból kiszakítva, itt ismertetjük:

I.

Barabás Béla dr.: Kérem Fényes Kálmán ügyvéd urat és irnokát, Dobay Sándort kihallgatni arra a körölményre, hogy a 10.000 frtos takaréktári könyvet maga Szilágyi Ilona küldötte be a vizsgálóbíróhoz.

Elnök: A törvényszék a hivatott tanuk kihallgatását elrendeli.

Barabás Béla dr.: Méltóztassék Kriványt megkérdezni, beleegyez-e, hogy a takarékpénztári könyv Szilágyi Ilonának kiadassék?

Elnök: Az új bünvádi perrendtartás értelmében ezt a kérdést nem teheti fel.

— Kérem felolvasni, Fényes Kálmán dr. vallomását, hogy a takarékpénztári könyvet Szilágyi Ilona maga küldötte be az ügyvéd utján a vizsgálóbíróhoz. Hasonlóképp Dobay Sándor ügyvédi irnok vallomását, valamint azon jegyzőkönyvet, hogy a Kriváyné tulajdonában talált és az ő monogramjával ellátott ezüstneműek az ő részére kiadatnak *Kertész* Miksa dr. kezéhez.

Barabás még néhány idevonatkozó, kisebb érdekü iratot kér felolvasni s a részletes hiányjegyzékből konstatálni, hogy abban az időben, mikor ez a takarékpénztári könyv letétetett, Krivány még semmit sem sikkasztott, illetve sikkasztása konstatálva nem lett.

Meszlényi Antal kir. ügyésznek az ügyvéd előterjesztésére csak elvi észrevételei vannak Fényes Kálmán és Dobay Sándor kihallgatása nem ütközik nehézségekre, az ő vallomásuk különben is jelentéktelen. Egyébként nem ellenzi, hogy az a két tanu a délelőtt folyamán beidéztesék, miután a tanukihallgatási jegyzőkönyv fel nem olvasható.

Barabás Béla dr.: Akkor csak azt kérem konstatálni, hogy ugy történt, a mint előadtam. A tanuk beidőzését feleslegesnek tartom ugyan, de ha a konstatálás meg nem történik, kérem őket kihallgatni.

A törvényszék határozathozatal végett visszavonul.

A tárgyalás újbóli megnyitása után elnök jelenti, hogy a törvényszék Fényes Kálmán dr. és Dobay Sándor tanuk kihallgatását elrendeli

Az ezüstnemük kiadására vonatkozó jegyzőkönyvet nem olvassák fel, mert az nincs összefüggésben Szilágyi Ilona ügyével. A házkutatási jegyzőkönyvet már felolvasták, így az újabb felolvasás mellőztetik. Hogy 1894. április 4-től 1896. nov. 14-ig, vagyis a takarékpénztári könyvecske betéteig sikkasztott-e Krivány, annak megállapítására a szakértő felhivatik.

Barabás Béla dr. kérelmének azon pontjai ellen, melyek nem teljesítettek, *semmisségi panaszt* jelent be. Bemutatja Kriványnak, *Nemess Zsiga dr.* védő utján írásban bejelentett azon nyilatkozatát, hogy a takarékpénztári könyvnek Szilágyi Ilona részére való kiadásába *beleegyeznek*.

Elnök: Magáévá teszi ezt a nyilatkozatot Krivány?

— Igen, magamévá teszem.

Erre felolvasták a törvényszék által elrendelt iratokat.

Barabás a semmisségi panaszt *visszavonja*.

II.

Fényes Kálmán megjelenik a teremben. Kihallgatják, mint tanut. Vallomása után és bent marad, aki hogy igen helyes volt, kitűnik abból, hogy még vagy három ízben pótolattak vele a vallomást.

Fényes Kálmán dr. az általános kérdésekre előadja, hogy 48 éves, ügyvéd, aradi lakos, a vádlottal perben, vagy rokonságban nincs, szóval az ügyben teljesen érdektelen.)

Földes János elnök: Mivel ön egy ízben Szilágyi Ilonának a kérdés tárgyát képező cselekményben ügyvédje volt, kíván-e a bűnvádi perrendtartás 205. §-ában biztosított kedvezményvel élni a tanuvallomást illetően?

Fényes Kálmán dr.: Nem kívánok.

— Mondja meg, tanu ur, hogy Szilágyi Ilona takarékpénztári könyvecskéjét ki mutatta be a vizsgálóbíróknak?

— Nem tudom, csak arra emlékszem, hogy erre vonatkozólag Szilágyi Ilonának tanácsoltam, hogy mutassa be, de jogfenntartással.

— A vizsgálati iratok szerint ön mutatta be a kérdéses könyvecskét.

— Akkor hát úgy van.

Barabás Béla dr.: Igaz-e, hogy a könyvecskét ügyvéd ur Szilágyi Ilonától vette át?

— Nem emlékszem már ma rá, de valószínűnek tartom, hogy így volt. Mikor Szilágyi Ilona urnőnek a válópere volt, ebben én Krivány urtól lettem felhatalmazva eljárni. Akkor szó volt erről a takarékpénztári könyvről, de a részleteket már elfelejtettem.

Elnök: Az az éle a kérdésnek, hogy Krivány adta-e át önnek a takarékpénztári könyvet?

— Nem hiszem.

— Krivány, van önnek valami észrevétele tanu ur vallomására?

— Nincs semmi.

Tanu vallomására az esküt letette.

III.

Egy őszbecsavarodott ember, Dobay Sándor a következő tanu. Merőben ellentétes vallomást tesz azzal, mit a vizsgálóbíró előtt mondott. Vizsgálati vallomását elébe tartják, hogy azon megnézze az aláírást, vajjon az övé-e? Az elnök a jegyzőkönyvnek behajtja a sarkát és az aláíráson kívül egyetlen betűt sem mutat meg a tanunak.

(Dobay Sándor 63 éves, ev. ref., lipppai születésű, elvált, gyermekei nincsenek, Fényes Kálmán ügyvédi írnoka.)

Elnök: Mit tud arról, ki adta be Szilágyi Ilona két váltóját a bírósághoz?

— Nincs tudomásom róla.

Barabás Béla dr.: Kérem tanunak vizsgálati vallomását elébe tartani, mert ő adta azt oda, nehogy hamis vallomást tegyen.

— Én nem emlékszem rá.

Elnök pótlólag megkérdezi **Fényes Kálmán dr.-t**, hogy emlékszik-e ezekre az 500 frt és 1500 frtos váltókra, melyeken özv. *Schäfferné* és *Schreyer Harry* szerepelnek, mint elfogadók?

Fényes Kálmán dr. elmondja, hogy Szilágyi Ilona közölte vele, mikép pénzt gyümölcsöztetni akarja. Az összegre nem emlékszik, arra sem, váltó volt-e, vagy más.

Keresztes Gyula dr.: Ez a két váltó volt az ügyvéd ur kezei közt?

Fényes: Nem volt soha.

Barabás: Hogy került akkor a Dobay kezei közé?

Dobay: Homályosan emlékszem rá, de bizonyosan nem tudom.

Barabás kéri Dobaynak a vizsgálati vallomását elébe tartani.

Keresztes ez ellen határozottan tiltakozik, mert a perrendtartás nem engedi meg a tanuvallomás felolvasását.

A törvényszék visszavonul tanácskozni.

Meszlényi Antal dr. kir. ügyész a tanácskozás újabb megnyitása után indítványozza, hogy a tanu által ma tett vallomással szemben a vizsgálóbíró előtt tett vallomással tartassék elő, hogy a két vallomás közti ellentét megállapítható legyen. Ezt a perrendtartás nem tiltja, csak a felolvasást.

Elnök: A tanu emlékezetét elősegítendő, az ő vizsgálati vallomásának lényegét mégis közöltem vele, melyben el van mondva, hogy a kérdéses két váltót ő kézbesítette. Most kihirdetem a törvényszék határozatát, mely szerint a tanuvallomási jegyzőkönyv a perrendtartás értelmében fel nem olvasható.

Dobay: Most már emlékszem, hogy a két váltót átvettem és átadtam a vizsgálóbíróknak. A váltók tartalmát azonban nem néztem meg.

— Kitől vette ön át a váltókat?

— Nem tudom.

— A vizsgálóbíró előtt azt a jegyzőkönyvet, melyben a váltók átadásáról van szó, ön írta alá?

— Én. Ha az aláírást megnézném, egész pozitíve megmondhatnám. Ennél az aktusnál én csak mint egyszerű kiküldött és nem mint tanu szerepeltem.

Barabás: Kérem tanunak megmutatni az aláírást, mert csak így állapítható meg, hogy az ő írása-e az?

— Folesleges, mert az ellenkezőjét nem állítja senki. Konstatálom a tanu személyazonosságát. (Megtörténik.)

Ügyész kéri az aláírást tanunak megmutatni. Csak az aláírást magát.

Elnök szigorúan az aláírást mutatja csak meg, eltakarva a jegyzőkönyv többi részét. Tanu elismeri, hogy az az ő aláírása.

Barabás: Igaz-e az, mit ön ebben a jegyzőkönyvben vallott?

— Tanu: Igaz.

Kriványnak nincs semmi megjegyzése.

Dobay vallomására letette az esküt.

IV.

Barabás Béla dr.: Ha Dobaynak elébe tartották az aláírást, tegyék ezt meg Fényes Kálmánnal is, mert hátha nem ő írta alá a jegyzőkönyvet, hátha egy idegen ember ment fel helyette a vizsgálóbíróhoz?

Elnök: A törvényszék e kérelmet nem teljesíthet.

Barabás: Akkor nincs más hátra, mint hogy a vizsgálóbíróknak, mint tanunak kihallgatását indítványozzam.

Barabás Béla dr. Fényes Kálmán dr.-tól is kéri megkérdezeni, ő írta-e alá a vallomási jegyzőkönyvet? Kéri megmutatni az aláírást, már csak a következetesség miatt is, mert az előbb Dobaynak megmutatták.

Elnök: Ezt nem teljesíthetem. (Fényeshez) A vizsgálóbíró ur aláíratta önnel a jegyzőkönyvet?

Fényes: Nem tudom. Hátha megtagadtam az aláírást? Ma már nem emlékszem rá.

A törvényszék határozathozatalra visszavonul.

Elnök a tárgyalás újabb megnyitása után kihirdeti, hogy a törvényszék Fényes vallomási jegyzőkönyvének és aláírásának felmutatását a büntetőtörvénykönyv tiltó rendelkezése értelmében *elutasítja*, mert a bíróság előtt tanunak nem a vizsgálóbíró, de a főtárgyalás folyamán tett vallomása az irányadó.

Barabás Béla dr.: Ez ellen már csak elvi szempontból is *semmisségi panaszt* jelentek be.

Elnök: Elfogadtatik.

Barabás: Kérem a törvényszéket, *méltóztassék a vizsgálóbírót tanunak beidézni*. Ez ugyan abszurdumnak látszik, de kénytelen vagyok ezt az indítványt megtenni, mert ha az aláírást nem engedi megtekinteni a törvényszék, a vizsgálóbíró urat tartom szükségesnek megkérdezeni az iránt, csakugyan Fényes Kálmán ügyvéd ur állott-e előtte, mikor felvette a vallomást s az a Fényes Kálmán írta-e alá a jegyzőkönyvet, ki most itt áll e'öttünk.

Elnök: A törvényszék visszavonul határozathozatalra.

Jó negyedóra mulva kihirdetik az eredményt: A törvényszék előtt nem a tanu vizsgálati vallomása az irányadó, hanem az, a mit a főtárgyaláson közvetlenül, élőszóval előad. E tekintetben tanu az imént megtette vallomását, ezek szerint a sértett képviselőjének céltalan és szükségtelen indítványa *mellőztetik*.

Elnök: Nem kíván-e határozat ellen semmisséget bejelenteni?

Barabás: Nem.

Háromnegyed egyre járt, mikor ezen érdekes vitaközlés után a főtárgyalás délelőtti részét berekesztették.

V.

Elnök (a délutáni tárgyaláson.) Emlékszik ön arra, Krivány, hogy Bécsben letartóztatták?

— Nem.

— Hol járt ön szökésétől letartóztatásáig?

— Nem tudom.

— Hová tette az elsikkasztott nagymennyiségű pénzt?

— Nem tudom.

Elnök (Kriványhoz). Ön Aradról 1898. jul. 2-án utazott el. Mondja meg, hová utazott el?

— *Nem tudom. A vizsgálóbíró előtt behallottam, de már nem emlékszem rá.*

— Önt a bécsi rendőrség 1898. december 31-én tartóztatta le. Emlékszik erre?

— *Nem. (Derültség.)*

— Mielőtt önt letartóztatták volna, merre és hol járt?

— *Nem tudom...*

— Mivel ön semmire sem akar emlékezni ezekből, felolvasom önnek a vizsgálati vallomást.

(Elnök felolvassa a vallomást, melyet lapunkban nem rég egész körülményesen ismertettünk.)

— Megértette Krivány? A mit a vizsgálóbíró előtt vallott, megfelelt a valóságnak?

— Ugy, a mint emlékeztem.

— Kíván rá észrevételt, vagy megjegyzést tenni?

— Nem.

— Ön, még mint hivatalnok, sokszor járt külföldön. Emlékszik erre?

— Ugy homályosan...

— A vizsgálóbíró előtt felsorolta, mikor és hol járt?

— Akkor még emlékeztem rá, de ma már nem.

— Mikor ön elvette a második nejét, mennyi volt a hozománya?

— Nem tudom.

— Neje azt mondta tegnap, hogy nem 30,000 frt. volt, mivel azt ön a vizsgálat során vallotta, hanem csak 19—20,000 frt. Hová fordította ön a neje hozományát?

— Nem tudom.

— A mit ön mostoha leányának adott hozományul, az jóval felülhaladta ezt az összeget. Mit szól ehhez?

— Nem szólok semmit.

— Mondja meg, azt a nagymennyiségű elikkasztott pénzt mire fordította?

— Nem tudom.

— Többi gyermekeinek a takarékpénztárba milyen összeget tett ön be?

— Nem tudom.

— A Szilágyi Ilona pénzét hol tartotta és mi módon kezelte ön?

— Nem tudom.

— Ha ön ezt a pénzt hol az íróasztalában, hol a Wertheim-szekrényben tartotta, a mint a vizsgálóbíró előtt vallotta, nem jövedelmezett az semmit.

Krivány hallgat. És most már nem is kell többet beszélnie, mert jönnek a perbeszédék.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi ipartestület előjárósága folyó hó 11-én hétfőn d. u. 5 órakor rendes havi gyűlést tart az alábbi tárgysorozattal: 1. Az elnök előterjesztései. 2. Mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása s hitelesítése. 3. Január havi számadások és jelentések ösmertetése. 4. Iparjogtulajdonosok közötti változások. 5. A kereskedelmi s iparkamara leirata a tanoncz és segéd kiállítások ügyében. 6. Az évi közgyűlés napjának és tárgysorozatának megállapítása, a kijelölő bizottság megválasztása. 7. Indítványok. 8. Szabadítások.

(*) Az aradi iparosok I-ső betegsegélyező és temetkezési egylete folyó évi február hó 17-én d. e. 9 órakor évi közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai. 1. A számvizsgáló bizottság jelentése. 2. A választmány jelentése. 3. Tisztikar, választmány és számvizsgáló bizottság választása. 4. Indítványok.

(*) Az aradi dalegylet tegnap este *Nikolits* Döme elnöklete alatt választmányi ülést tartott, melyen a legutóbb módosított alapszabályok értelmében megválasztották igazgatónak *Sófalvi Györgyöt*, karmesternek *Cziráky Márton*ot, másodkarmesternek *Sleifer Ferenc*zet s végül gazdának *Zajonkouszky Jánost*. Az elnökség kéri a működő tagokat, hogy e hó 13-án este 8 órakor az ének gyakorlaton teljes számban jelenjenek meg.

(*) Az aradi hivatalsszolgák betegsegélyező és temetkezési egylet holnap vasárnap d. u. 3 órakor tartja meg rendes havi választmányi ülését.

Az aradi vár új lakói.

(Elítelt bűnös katonák.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 9.

Az aradi hadbíróóság két katona felett mondott tegnap ítéletet. Az egyiket nyolcz havi sánczfogságra, a másikat lefokozáson kívül hat heti várfogságra ítéltek.

Ma jött egy újabb ítélet hire is a várból. A bűnpörben szegedi katona játsza a főszerepet, akit lefokozáson kívül hat heti várfogságra is ítéltek.

Még a mult esztendő december havában történt, hogy egy szegedi korcsmában vigan mulattak a legények. Folyt a táncz, forgatták

a lányokat, mikor odajutott a táncz színhelyére egy negyvenhatos baka is. Nyugodtan bekebelezett egy liter bort, azután kiállt a terem közepére és szemle alá vette a leányokat, hogy melyik a szebbik?

Meg is akadt a szeme egy sugár növésű lányon, aki olyan csábosan lejtette a csárdást, hogy a baka csöppet sem respektálva az izmos mészároslegényt, kikapta kezei közül Erzsókot és folytatta most már ő a tánczot.

Csak naiv ember nem tudja, hogy az ilyesmi nagy veszedelemmel jár. Végére a mészáros legények sincsenek fából, sőt talán több bennük a virtus, mint másokban.

A táncz még nyugodtan ért véget, de utána kitört a vihar. A mészáros felelősségre vonta a bakát, aki bajonettet rántott és megkezdte a verekedést.

Egy legény hirtelen elrohant a készülségért, amely hamarost meg is érkezett *Balázs* Sándor 12. századbéli szakaszvezető vezénylete alatt. A mészáros éppen akkor vette fel újból a bakával a küzdelmet, mikor bejöttek a katonák. Balázs pedig a helyett, hogy kötelességéhez hiven elvitte volna a korcsmából a verekedő közlegényt, szintén előszedte oldalfegyverét és a századjabéli baka segítségével alaposan szétvert a civilek között. A szerencsétlen mészárosot úgy helyben hagyta, hogy az hetekig nyomta utána az ágyat.

Az aradi hadbíróóság hat heti várfogságra ítélte Balázst. Köteles azonfelül 400 korona kártérítést fizetni a megvert mészárosnak, akit heteken keresztül munkaképtelenné tett.

Még egy szegedi katonát ítél el tegnap az aradi hadbíróóság.

Ennek a legénynek sokkal nagyobb már a bűne, mint ahogy lényegesen nagyobb a reá mért büntetés is.

Balassa Sándor negyvenhatos baka a 11. századnak volt közlegénye, de senki sem bártkozott szívesen vele, mert tudták róla, hogy civil korában is duhaj, kötekedő legény volt, aki mitsem változott azóta, hogy katona lett.

Jelenleg már utána szolgálja a három esztendőt, mert közben egy évi várfogságra ítélték Aradon. Feltörte a társai ládáját, ellopta az órájukat s elsikkasztotta a beszédett dohánypénzt, amit neki kellett volna kiosztania. Akkor felvitte a káplárságig. De az elítéléssel együtt járt a lefokozás is. Így szolgál Balassa már negyedik esztendeje s fog szolgálni az ötödikben is.

Ujabb cselekménye decemberben történt. Feltörte a manipuláns őrmester fiókját, amelyben össze volt gyűjtve a zsold és elkarta lopni az egész pénzt. Közben azonban lépteket hallott, azért csak belemarkolt hamarosan a ládába és meg sem nézve, mennyit visz el, kiszökött a szobából.

A lopott összeg meglehetősen kevés volt, mindössze 1 frt 30 krajczár, de a lopás azért lopás marad mégis.

Balassának azonban ez nem volt elég.

Kiment két önkénteshez, akik egy századba voltak beosztva vele.

— Önkéntes urak, üzenetet hoztam.

— Kitől Sándor?

— Hát az őrmester urtól. Telegráfoztak neki, hogy meghalt az édes anyja s szeretne elmenni a temetésre, de nincs pénze. Azért azt üzeni, hogy nem fogják megbánni, ha két-két forintot adnak neki kölcsön, amit szívesen visszafizet, ha kikapja a jussát.

A két önkéntes, akik ismerték már, hogy milyen nagyhatalom az őrmester ur, aki kegyetlenül megszekirozhatja őket, ha összeütközésbe jönnek vele, készségesen adták át Balassának a pénzt, amivel a rovott multu gonosz

legény egyenesen a korcsmába ment és ivott a kimaradási engedélyen túl is.

Ezekért a cselekményeiért ítélte el Balaszt az aradi hadbíróóság nyolcz havi sánczfogságra.

Esküvő szökés közben.

(Egy orfeum-énekesnő regénye.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése.

Arad, február 9.

Artista körökben óriási feltűnést keltett 1899. év december havában egy Bécsben jól ismert fiatal, gyönyörű szép orfeum-énekesnő eltűnése. Sokat beszéltek az időben felőle, regényesnél regényesebb dolgokat. A kik a mendemondákban nem hittek és a brettli-divát közelebről ismerték, azt allították, hogy a sanszonett nem annyira eltűnt, mint inkább a hitelezői elől szökött meg.

No de hát ez nem volt igaz. A csinos tündér kedvesével szökött el. Ezt azonban kevesen s csak igen későn tudták meg. A regényes szökésről, a mely *Pilsenben* kezdődött, most a következő részletek tudódtak ki:

1899. év december havában az akkor 17 éves *Stoll* Miczi orfeumi énekesnő Csehországban járt az anyjával. Karácsony másodnapján Pilsenben kellett volna fellépnie.

A Waldeck-szálloda nagyterme az estére zsufolásig megtelt előkelő közönséggel. Várták az énekesnőt, *Stoll* Miczi azonban nem jelent meg.

Az igazgató a legnagyobb zavarban volt s elküldött az énekesnő lakására. Itt zárt ajtókra találtak. Az előadás elmaradt, s a fiatal leányról nem tudtak meg egész máig semmit sem.

Az anyja a rendőrségnél bejelentette az esetet. Daczára azonban minden fáradozásnak, a leánynak nem sikerült nyomára akadni, úgy, hogy már azt hitték, öngyilkos lett.

Két és fél hónap mulva levél érkezett a halottnak vélt leánytól. A levél azután megmagyarázott mindent.

Miczi kisasszony szerelmes volt egy *Árvay* nevű artistába, de mert attól félt, hogy szülei a házasságba nem egyeznek bele, eladta ruháit, ékszereit s megszökött vele.

Árvayval a külföldön járkáltak ez idő afatt. Miczi kisasszony arra kérte anyját, bocsásson meg neki s egyezzen bele a házasságba. Leveleket irt s ehhez mellékelte mindkettőjük arczképet.

Egy év mulva ismét levelet kaptak a szülők — Essenből. Miczi kisasszony most azt írta, hogy nem bírtak tovább várni, szíve választójával megesküdt s jelenleg Essenben működnek mindketten egy daltársulatnál.

Árvay, vagy Arven, igazi nevén *Böckl* János, szalon humorista. A leány családi neve sem *Stoll* Miczi, hanem *Teplitz* Hermína, Böckl ellen Miczi kisasszony elszöktetése miatt körvénynt adott ki az égeri törvényszék.

HIREK.

Ingyen kenyér!

A Tabajdy-utcai kenyér kiosztó boltban ma 252 kenyeret osztottak ki a város szegényei között. A kilencszáznegy kilogramm súlyu kenyérmennyiségből körülbelül ezeröttszáz ember lakott jól.

Ezeröttszáz adag kenyeret elosztani, azokat előbb felszeletelni s a mindennapi harmincz liter tejet elosztani, nem kis munka és még nagyobb fáradtság. S miután az összegyűjtött pénzből egy krajczárt sem akárunk másra, mint kenyérre fordítani, kérünk

mindenkit, akinek naponként csak egy pár percnyi szabad ideje van, látogasson el a Tabajdy-utcába s segítsen nekünk a kenyér-kiosztás munkájában. A boltban kitett perselybe ma 40 fillér gyűlt össze, amellyel összes eddigi gyűjtésünk 5060 68 koronát tesz ki.

Nem érdektelen megemlíteni, hogy Budapesten — szemben Araddal — az ingyen kenyérré indított gyűjtés nem volt elég a kenyér kiosztás teljes fedezésére. Most újabb gyűjtést indítanak a fővárosban, melynek elseje a kenyér-bál lesz.

Szell Kálmán miniszterelnök, a „kenyér-bál” díszelnöke, értesítette a végrehajtó-bizottságot, hogy a király a „kenyér-bál” fővédnökségét elfogadta. — A végrehajtó-bizottság az eseményről haladéktalanul értesítette Wekerle Sándort, a nagybizottság elnökét és az összes bálanyákat.

A bál alkalmából emlék-lapot adnak ki, melyből közöljük a következő verset:

Kenyér.

A telt asztalnál vigalomban,
Mikor a jókedv édig ér,
Gondolj reá, hogy sok családnál
Nincsen mindennapi kenyér!

Oh, gyász hidegben járni, kelni,
Mig majd jégge dermed a vér,
Ha odahaza az asztalnál
Nincsen mindennapi kenyér!

Hiven gondolj az éhezőkre,
Kit környez bőség, szeretet,
Es add meg a szűkölködőknek
A mindennapi kenyeret!

Varsányi Gyula.

— **A jászahelyi képviselőválasztás.** Arad megye központi választmánya ma délután fél 4-kor tartott ülésén az *Ortutay Gyula* országgyűlési képviselő váratlan elhunytával üresedésbe jött *jászahelyi* mandátum betöltésének kérdésével foglalkozott. Választási határidőül február hó 23-ikát tűzték ki. Választási elnökül s az első szavazatszedő küldöttség elnökéül *Hollaky Imre* földbirtokos, helyettes elnökül s második szavazatszedő küldöttségi elnökül *Óry Sándor* gurahonczai birtokos küldetett ki.

— **A harmadik egyetem.** Szeged városának egy nagy küldöttsége tisztelgett ma *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi miniszternél, átnyújtva neki egy memorandumot, melyben a harmadik egyetemnek Szegeden való felállítását kérik. A miniszter szívesen fogadta a deputációt, de kijelentette, hogy a *harmadik egyetem kérdésének megoldása hosszú évekig eltarthat*, mert az beható tanulmányozást és kedvező pénzügyi helyzetet igényel. Eddig egyetlen várossal sem angasztotta magát s ezentul sem teheti. Egyébként méltányolja Szeged város kulturális törekvéseit.

— **Képviselők a marosvásárhelyieknek.** A képviselőház mai ülése alatt *Tóth János* ívet körözött a képviselők között a marosvásárhelyi képviselőválasztás áldozatai után maradt családok segélyezésére. Az iven elsőnek *Szell Kálmán* miniszterelnök, azután a miniszterek és a képviselők adakoztak. *Tóth* gyűjtéséből ma ezer koronát küldött Marosvásárhelyre.

— **Az új fehérvári püspök.** Mint budapesti tudósítónk táviratozza, a *Steiner Fülöp* halála óta betöltetlenül álló székesfehérvári püspökságre első helyen *Csávolszky József* apátkanonokot terjesztették fel a királynak kinevezés végett,

— **Milán nagy beteg.** A szerb exkirály súlyos beteg. Influenzát kapott, melyhez most tüdőgyulladás is járult. *Allapota általában rosszabodott*, az éjjelt nyugtalanul töltötte. *Sándor* király táviratilag kérdezősködött beteg atyja

hogyléte felől. Milánnak láthatólag jól esett fia érdeklődése.

— **Az új walesi herceg.** Londonból táviratozzák: Megbízható forrásból hírlík, hogy a *trónörökös*, a gyarmatokról való visszatérése után *walesi herceggé* nevezik ki.

— **Krivány haldoklik.** Ma az esteli órákban — ki tudja, hanyadszor már — az a szenzációs hír terjedt el a városban, hogy a megyei gyámpénztár nagy sikasztója, *Krivány János*, haldoklik. A végtárgyalás izgalmi annyira kimerítették, hogy élete komoly veszedelemben forog, hogy a reggelt nem fogja megérni, hogy utolsó perceiben van, hogy már eszméletét is elvesztette stb. A beavatottak tudni vélték, hogy késő éjjel magához hivatva *Csécsei Imre* ev. ref. lelkész, a kinek kezéből felvette az *Urvacsorát*, mint az egy megtérő bűnőshöz illik. Mindebből semmi semmi sem igaz. *Krivány* sem jobban, sem rosszabbul nincs, mint a hogy a nap folyamán volt, az esküdszéki teremben pedig éppen nem látszott rajta, hogy közel lenne a végkimuláshoz. Ambár ez igazán megváltás lenne rá. Tudakozódtunk késő éjjel a fogházban, ott azt a választ nyertük, hogy *Krivány* — aluszik a czellájában és a „körülmenyekhez képest” jól érzi magát. A vakhir valószínűleg a törvényszék azon határozatából származhatott, hogy ma délután kimondották *Krivány* egészségi állapotának a megvizsgálását, a mi tekintettel a bűncselekményre, *hivatalból* elrendelendő.

— **Mikó Árpádról,** Maros-Tordamegye főispánjáról az a hír terjedt el, hogy mindjárt a marosvásárhelyi eset után táviratilag jelentette be lemondását. Nehogy azonban úgy tűnjék fel lemondása, mintha a kiküldött vizsgálat elől akarna kitérni, a vizsgálat befejeztéig megmarad állásában. Ennek tulajdonítják, hogy *Deésy Zoltán*, Maros-Tordamegye alispánja mindjárt a véres eset után Budapestre utazott, s személyesen tett jelentést a belügyminiszternek: addig *Mikó Árpád* főispán sem föl nem jött, sem föl nem hivatott, hanem Marosvásárhelyen maradt. Azt is rebesgették, hogy *Mikó Árpád* mindjárt a vizsgálat megejtése után személyes elégtételt fog keresni azokért az inzultusokért, melyekben a képviselőházi viták alkalmával egyes szónokok által részesült. Lovagias afférekben tehát nem lesz hiány.

— **Krüger levele.** A burok legutóbbi nagy győzelme alkalmából több budapesti egyetemi polgár nevében *Várady Géza* joghallgató üdvözlő táviratot intézett *Krüger* elnökhöz. Erre az üdvözlésre *Krüger* Hágából, e hó 7-ről keltezve ma meleghangú levelet küldött, melyben a legnagyobb lelkesedéssel említi a „*hős magyar nemzet*”-et.

— **Szelle József városatyasága.** A csödbe jutott *Szelle József* kikerül Arad törvényhatósági bizottsági tagjai közül. A polgármester előterjesztésére a városatyák sorából törlik s helyébe *May Jánost* hívják be a törvényhatósági bizottságba.

— **Esküvő.** Kápolnok-monostori *Bobb Illés* dr. temesvármegyei árvaszéki ülnök, *hétfőn*, február 11-én déli 12 órakor vezeti oltárhoz *Kossitzky Gizit*, *Kossitzky Jánost* m. á. v. felügyelő és neje szül. *Barkóczy Ilona* leányát Aradon.

— **A bolgár udvar szomorúsága.** Mint Szófiából táviratozzák, *Boris* herceg, a 8 éves bolgár trónörökös, nagy beteg. Has-tifusz jelei mutatkoznak nála s egy híres bécsi tanár, *kit Ferdinánd* fejedelem a beteghez hivatott, kontaktálta, hogy *Boris* herceg csakugyan ebbe a veszélyes bajba esett. Allapota ez idő szerint komolyabb aggodalomra még nem ad okot; remélik, hogy a fiatal trónörökös életét megmenthetik.

— **Az új rektor.** *Kisfaludy A. Bélát*, a budapesti tudomány-egyetem új rektorát ma iktatták be. Az egyetemi tanács rendkívüli ülésén *Ponori Thevrewk* Emil prorektor átadta a rektori jelvényeket. Az ünnepély csendben folyt le.

— **Az angol király Németországban.** A *Globe* című lapnak azzal a jelentésével szemben, hogy az angol király legközelebb Németországba fog ellátogatni, hivatalosan kijelentik, hogy meglehet ugyan, hogy később megállapodnak ilyen látogatásra nézve, ez idő szerint azonban még nincs ilyen irányú megállapodás.

— **A román népszámláló-biztosok.** A kolozsvári „*Ujság*” című lapban olvassuk, hogy ott a népszámláló-biztosok közt több román egyetemi hallgató is működött. Ezek állítólag a kezükbe került számlálólapokon áthúzták az anyanyelvre vonatkozó rovatban a „magyar” jelzést és „román”-t irtak a helyébe. Ez volna magyarázata annak, hogy a népszámlálás adatai szerint Kolozsvárott a románok száma megnövekedett. A gyanus számlálólapokat egyébként a hír szerint újból revideálják.

— **Öngyilkosság a ligetben.** A liget téli csendjét ma reggel egy revolver lövés zavarta meg. *Fejér Gyula* ásványvíz csarnokának a liget főtájára néző előcsarnokában egy 53 éves családapa *agyonlőtte* magát. *Szekeres Albert* aradi sertéskereskedő az öngyilkos, kit gyógyíthatatlan régi betegsége kergetett a halálba. Reggel hét órakor követte el *Szekeres* az öngyilkosságot, leült a fabódé előcsarnokában s egy kilencz milliméteres revolverrel jobb halántékába lőtt. A lövés rögtöni halált okozott, mikor a rendőr a lövés zajára odament, az öngyilkos a bódé falának támaszkodva ült ott, a revolver az ölében. Felesége és hat gyermeke maradt. Temetése holnap délután 2 órakor lesz az alsó temető halottas házából.

— **Hetyei püspök alapítványa.** *Hetyei Sámuel* pécsi püspök 50,000 koronás alapítványt tett a székeskáptalanban létesítendő tápintézet javára, hová vagyontalan, szegény emberek gyermekeit fogják felvenni egész és fél ingyenes helyekre.

— **Halálozások.** *Purmann József* haláláról az elhunyt családja a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. *Purman Józsefné* szül. *Heim Józefa* a maga, egy gyermekei *Pista*, *Béla*, *Jolán*, egy az elhunyt szülei *Purman Károly* és neje és az elhunyt testvérei, nemkülönbén számos más rokon és jóbarátok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretet és felejthetetlen jó férj, apa, fiu, testvér, sógor és rokon *Purman József* pénzügyi titkárnak folyó évi február hó 8-án este 6 órakor, életének 41-ik és boldog házasságuk 15-ik évében, hosszas szenvedés következtében történt jobbélre szenderültét. A megboldogult drága halott földi maradványai folyó évi február hó 10-én, délután fél 3 órakor fognak *Deák Ferencz-utca* 33-ik számú házból a rom. kath. szertartás szerint be-szenteltetni és a felső temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szent-mise áldozat a boldogultnak lelki üdvéért folyó évi február hó 11-én, d. e. 8 órakor fog a főtiszt. minoritátyák templomában az egek urának bemutatni. Arad, 1901. február hó 8-án. Aldás és béke lengjen porai felett!

Az öngyilkos *Tokay Árpádné* haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki:

Tokay Árpád a maga, egy gyermekei *Árpádka*, *Rozika* és *Laczika*, nemkülönbén fivére *Jamnitzky Károly* és neje szül. *Kracker Anna*, nővére *Mayer Antalné* szül. *Jamnitzky Jozefa*, fivére *Jamnitzky Győző*, sógora *Mayer Antal* s öccse *Mayer Béla*, és az összes rokonok és jóbarátok nevében is fájdalomtól s megtört szívvel tudatják, felejthetetlen szeretet neje, illetve jó és gondos anya, jó testvér, rokon és barátnénak *Tokay Árpádné* szül. *Jamniczky Róznak*, folyó évi február hó 8-án esti 6 órakor munkás és tevékeny éle-

Vasárnap,
1901. évi február hó 17-én
délután 5 órakor
A „FEHÉR KERESZT”
nagytermében

THOMSON

Césár

hegedűkirály

HANGVERSENYT

rendez.

Jegyek előre válthatók 6, 4 és 2 koronáért

Uj. KLEIN MÓR

könyvkereskedőnél.

„Fehér Kereszt” épület.

Szabadság-tér 12-ik szám alatt

a volt Kakujai-féle szép nagy

üzlethelyiség

f. évi május 1-ére

KIADÓ.

Értekezhetni Marek Samu és Fia bórkereskedő cégénél Szabadság-tér 12.

Ugyanott egy másod-emeleti szép utcza lakás május hó 1-től kiadó.

Telefon 139. sz.

Telefon 139. sz.

Ajánlunk

igen tisztelt vevőinknek, első minőségű

szagtalan

fűtő-kőszenet

50 kilós zsákokba csomagolva

== bérmentve házhoz szállítva ==

100 kiló 3 korona 40 fillér.

Állandó raktáron tartunk elsőrendű

kovács-kőszenet

és darabos

bükkfa-szenet.

50 kilós és 25 kilós zsákokban.

Megrendelések pontos hazaszállítása végett fél nap időt kérünk.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedése Aradon.

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyjérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gonddal és izléssel készülő különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt- és fényes cellodin stb. papirokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

1 életnagyságu nagyított mellkép 30 korona,
6 darab mignon-fénykép 4 korona,
6 darab vizit-fénykép 6 korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképész. Templom-utca, Minoritapalota. Bejárat a m. kir. posta mellett.

Az Aradi Közlöny nyomdájában

néhány jó erkölcsű

tanuló

felvétetik.

Világhírű

orosz karaván tea-fajok.

POPOFF K. & C. testvérek,
MOSZKVA.

Több európai udvar szállítója.

Törzsenyilleg védve.

Védjeggy.

Legfinomabb fajok,
eredeti csomagokban

ARAD és KÖRNYÉKÉN
csakis

VOJTEK és WEISZ

gyógyárú nagykereskedőknél kapható

ARADON.

A legjobb és legkedvesebb
üditő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognakkal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő istivegyületek ad : a

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
SAVANYKÖRÖT

oltja a szomjat, hűst és felfrisít egyaránt. A legjobb mer a nyári hőség tikkasztó hatás ellen.

IDEGENEK ARADON.

— Február 9. —

Fehér Kereszt szálloda. Frétner Samu utazó Budapest. — Pisk József utazó Budapest. — Dr. Bock Róbert orvos Battonya. — Berger József utazó Bécs. — Goldstein Mór utazó Budapest. — Steiner Herman utazó Budapest. — Böhmer István utazó Bécs. — Louczman Henrik utazó Bécs. — Weisz Arnold utazó Bécs. — Kmeer Mihály utazó Budapest. — Frinkl Ernő utazó Budapest.

Központi Szálloda. Leidl István főmérnök Szalonta. — Banó Gyula főmérnök Budapest. — Tankó Samu főmérnök Budapest. — Klein Sándor fakereskedő Budapest. — Valerian József birtokos Világos. — Dr. Balázs Vilmos orvos neje Világos. — Dr. Bobb Ilés árv. ülnök Temesvár. — Németh Lajos festőművész Budapest. — Vály László birtokos Pankota. — Wolf Sándor utazó Budapest. — Hajdu Miksa utazó Budapest. — Fodor Gyula utazó Budapest. — Krotosyner Alfréd utazó Bécs. — Keppich Miksa utazó Budapest. — Agathochles Apostol mérnök Athén.

Vass Szálloda. Balta Dezső birtokos Battonya. — Kohn Jakab utazó Budapest. — Marx Félix utazó Bécs. — Weis Mór utazó Bécs. — Klein Jakab utazó Budapest. — Jelinek József utazó Bécs. — Hirsch Dezső utazó Bécs. — Arányi Dániel utazó Budapest. — Nagy Adolf utazó Pécs. — Glück József kereskedő Budapest. — Tuschner S. utazó Bécs. — Gulás Lipót utazó Bécs. — Grosz Mór utazó Bécs.

REGENY-CSARNOK.

A szürke asszony.

— Regény. —

Irta: Sudermann Hermann.

Fordította: Hellerné-Oláh Margit. [45]

(Polytatis.)

XVIII.

— Haj, be vig életet él most egyszerre a mi urfink! — mondák a béresek s miután ugyis minden rend felbomlott, egyik véka buzát a másik után lopkodták el.

Palit pedig minden mulatságon és bálon ott lehetett látni. A ki látta sötét ránczolt homlokával és félénk, kémlelő tekintetével utorkálni a mulatozó emberek között, azt gondolá magában: Mit akar ez itt? S egynemelyik nagy keeülvél tért ki előle, mintha árnyékot vetett volna örömkre.

Pali tisztában volt azzal, mit cselekszik. Hallotta, hogy két Erdmann nélkül semmi mulás meg nem eshetik, részt vesznek mindenütt és mulatnak eszeveszetten.

— Majd rájuk találak az éj sötéteben a pusztán, hol az Isten szabad ege alatt fognak velem és a halállal szembe nézni.

Két nappal Lotheimi látogatása után a városba ment és revolvert vásárolt, egy szép hat lövetű revolvert. S mint egy vadállat leskelődött éjjelenként a puszták bokrai közt, ha gondolta, hogy jönnek a fivérek.

De ők nem jöttek. Ugy látszott, hogy gyanítottak valamit, vagy mi még valószínűbb volt, kifogyott a pénzök s ezért maradtak otthon. — Ráérek — gondolá Pali — leskelődését folytatva.

S ha megtörtént olykor, hogy az estét otthon tölté s nővéreivel együtt vacsorált — e szomorú, hallgatag vacsorák alkalmával mindig megjíedt, ha az ikrekre nézett, mert halvány,

epedő arcocskájukban anyja vonásaira ismert. — Ilyenkor gondolatai elűzték hazulról.

Utolsó farsang napja volt. A polgáregyesület nagytermében a környékbeli birtokosok nagy bált rendeztek.

— Ott megtalálom őket. — gondola Pali, mert hallotta, hogy a két fivér is a rendezők között van.

Szép napfényes idő volt s az ég az esti pir lángjában égett. A kékes fátyolba burkolt pusztán, a tiszta téli levegőben ragyogó jég-tükrök tündököltek.

Helenenthal előtt elhajtva, Pali két fenyőgalylyal megrakott szánkát látott befordulni az udvarba.

— Úgy látszik, itt is ünnepelnek valamit. — gondola, a szánkák után nézve s komor mosolylyal tette hozzá: — Nem irigylem őket, mert én is ünnepek ma.

Hat órákor érkezett a városba, belépti jegyet vett s kilencz óráig egy kis korcsmában várt sötét gondolatokba mélyedve.

Midőn belépett a terembe, hol kábitó zürzavar uralkodott, egy oszlop mögé rejtőzött, mert félt, hogy a ki ránéz, kiolvassa arcából a lelkében forogó gyilkosszándékot.

S egyszerre mintha kést döftek volna szívébe. — Megpillantotta a két fivért. A terem közepén álltak. büszkén s ragyogó arczeal; nagy selyemcsokorral vállukon, gyöngyvirággal gomblyukaikban, diadalmos mosolylyal nézettek a fehérbe öltözött fiatal leányokat, kik szüleik mellett ültek a fal hosszában.

— Így — most markomba vagytok — suttogá Pali mély sóhajjal. Érzé, hogy most már nem léphet vissza. Egy csendes zugba megvonult, honnan figyelemmel kísérhette áldozatait. A ragyogó fény napként vette körül, de ő nem látott semmit; a zene harsogott, de ő nem hallotta; mert a vad bosszuszomj kiölt belőle minden egyéb érzést.

Mig így kábultan a tömeget bámulta, két idegen férfihangot hallott a háta megett:

— Elmégy holnap a temetésre?

— Igen. diszes temetés lesz. Nem szabad elmaradni.

— Sokáig volt beteg?

— Oh, nagyon sokáig. Az öreg orvos már évekket ezelőtt lemondott róla. Aztán leányával Olaszországban volt és visszatérte után még soká — nem tudom hány évig — tartotta magát.

Pali dobogó szívvel hallgatózott. Sötét sejtelem ébredt lelkében.

S az egyik hang folytatá:

— Mondd csak, a leány már nagyon is eladó lehet — nem megy még férjhez?

— Hiszen ismeretes a sok kosárról, melyet osztogat, — felelé a másik — azt mondják, hogy nem akarta az anyját elhagyni, — mások meg, hogy titkos viszonya van unokaöccsével, Heller Leoval — nem ismered?

— Dehogy nem, a szeleverdit! — felelt az első hang — mult héten vesztett 800 márkát a kártyán, nyakig uszik az adóságban és szeretőt is tart. De mind a mellett vigkedvü egy ficzko, arra teremtve, hogy aranyhalacska akadjon a hálójába. — S a két beszélő nevetve távozott.

Pali agyára nyommasztó fájdalom nehezült, szerette volna magát a földre vetni és arczát a porba temetni. — — Fájdalmas zokogás fojtogatta orkát, minden vérvörösbe borult szemei előtt . . . Tehát kiszenvedett a szelid, halvány asszony, ki a pusztai ház fölött, mint annak védangyala órkodott s kit Pali, mióta gondolkozni tudott, imádott.

Most e jó nemtő meghalt, megnyit az ut — a gonosztelt és végpusztulás előtt.

S Elzbeth? . . . Hogy remegett ettől a borzasztó órától s hogy fogadta fel Pali, hogy ekkor mellette lesz. S a helyett most itt, mint vadállat leskelődött, gyilkos szándékkal lelkében, ő, az egyetlen, ki előtt Elzbeth kitérta tiszta szívét . . .

Palit a hideg borzongatá. — De se baj! Elég vigasztalója van, ott a vig Leó, kivel mint beszélnek, — titkos viszonya van, most már vigasztalja ő! Hangosan és gunyosan felkaczagott s miután tisztában volt azzal, hogy a két Erdmann nem menekülhet előle, ha az országuton vár rájuk, — elhagyá a termet . . .

Midőn kihajolt a holdvilágos, csendes téli éjbe, lelke háborgása lassankint csillapodott, de a mint a fehér házat meglátta az ezüsfényben csillogó pusztából mint egy hatalmas márványsiremléket kiemelkedni, elkezdett keserve-sen sirni.

— Bőgj csak, bőgj, te vénasszony! — mormogá s aztán ostorával lova közé csapva, nagy csengés-bongás között siklott tova a szán. Mint minden jó érzelemnek kiharangozása hangzott a csengők szava a fülében.

Az erdőben, a hol az ut Lotheim felé kanyarodott, megállt; egy távol eső fához kötötte lovát, levette a csengőket, nehogy csilingelésük idő előtt elárulja, aztán kivette a revolvert az ülés alól és megvizsgálta a töltéseket.

— Hat lövés — mindenkinek kettő — elég lesz! — Csikorgó hideg volt. Lábai megdermedtek. Osszekuporodott a szán fenekén, a prémes takaró egészen befedte. Felmelegedve,

jól érezte magát puha ágyában s lassankint elbágyadt, minthe aludni akarna.

De aztán ismét összeszedte magát.

— Hiszen nem is akard komolyan megölni őket — suttogá — mert különben másképp éreznéd magad . . .

— Felszökkenve, kiáltott az éjbe: — Megteszem, anyám, esküszöm, hogy megteszem! — S szándéka szilárdságát bizonyítantó, egyik töltést a levegőbe lötte, ezerszeres visszhangot keltve a síkságon; mire a varjuk károgra riadtak fel álmukból.

Mentől jobban közelgett az idő, mikor a fivéreknek haza kellett térniök, annál jobban nőtt Pali aggodalma; de az aggodalmat nem sötét szándéka ébresztette, hanem hogy keze az utolsó pillanathan megtagadja a szolgálatot, hogy bátorsága elhagyja, hiszen mindig gyávanak nevezték.

(Folytatása következik.)

Városi színház.

Vasárnap, 1901. évi február hó 10-én:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet.

Délután 3¼ órákor, fél árákkal:

A takácok.

Színmű 5 felvonásban. Irtá: Hauptmann Gerhard. Fordította: Komor Gyula.

S Z E M É L Y E K:

Dreiszigler . . .	László Gy.	Jäger Mór	Palágyi L.
Dreiszigerné . . .	Kalocsa R.	Baumert . . .	Palóczy Pál.
Pfeifer	Rubos A.	Baumertné . . .	Bácsné.
Neumann	Boda F.	Berta, leánya	Turhányi O.
Knittelhausz . . .	Czakó V.	Emma, leánya	Menszáros M.
Haide	Nemes S.	Ansorge . . .	Czakó V.
Wiegand	Hegyessi Gy.	Hilse apó . . .	Mezey Péter.
Utazó	Erczkövy K.	Hilsené, neje	Tolnainé.
Hornig	Szadai G.	Gottlieb, fiuk	Sólyom L.
Bäcker, takács	Fenyéri Mór.	Lujza, neje . .	Angyal Ilka.

Kezdete 3 és fél órákor.

Bérlet 129. sz.

Páratlan.

Este 7 órákor, rendes árákkal:

A gascognei nemes.

Regényes vig operette 4 felvonásban. Irták: Zell F. és Genée. Zenejét szerzé: Souppé F. Fordította: E. Illés László.

S Z E M É L Y E K:

James	Boda F.	Riffaux, kalóz	Sólyom L.
Méry, neje . . .	Rédei Szidi.	Cascaritta . . .	Parlagi K.
Croustillac . . .	Erczkövy K.	Dániel	Nemes S.
Rupinell	Hegyessi Gy.	Marsán, titkár	Szadai F.
Semmrous . . .	Czakó V.	Lafleurs	Szabó L.

Kezdete 7 órákor.

Városi és megyei telefon szám 10.

Hoffmann Sándor Árúháza Arad,

Színház-épület, a „Fecské“-hez.

Gyönyörű belépők (Entrées) 3 frt 95 kr. darabja.

Kitünő minőségű amerikai harisnyák 3 pár 1 frt.

Egészségi fátyolok 27 krajczár drbja.

Legujabb áttört batisztok 27 kr. méterje.

Aranydiszek, himzések, csipkék és szallagok legnagyobb választékban.

Csak 69 kr. egy pár női bőrkecstyü minden színben,

melyből azonban csak 100 tuczat érkezett és így felkérem a tisztelt hölgyeket szükségleteit minél előbb fedezni. Csak e hó 28-áig kaphatók.

Telefon szám: 10.

Kipróbált és bizonyos sikorral bevált: Asthma, Köszvény, szív-veese-, gyomor- bélbetegségek, ideggyógy (Hysteria Neurasthenia), máj-, vesé- és húgyúti betegségek. Biztos védelem az idősebbek és elmebetegség ellen. — Díjazott levelekre válaszol.

A legelőnyösebb és legújabb orvosi módszer...
BUDAPEST, VI., Váci-utca 23. sz.

SANALENGER
 patasábnan felfújható...
BUDAPEST, VI., Váci-utca 23. sz.

Értelmezés a nagy...
KOSZVÉNYMÁSOLÁS ellen
• • • KRIEGNER-féle REPARATOR.
 mely a Szt.-Rókus kórházban 136 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást idézett elő.
BUDAPEST, VI., Váci-utca 23. sz.

DURATOR
 Alatt a először egyszerű tokanással...
DURATOR-GYÁR BUDAPEST, V., Lipót-körút 3.

PSEPHOFER J.
 vértisztító
 labdacsei.
BUDAPEST, V., Váci-körút 48.

Budapest legújabb látványossága a
BELVÁROSI KÁVÉHÁZ
 IV., Kigolyó-tér 2. (Klotild-ház mellett)
 Vidékiek kedvenc találkozó helye.
KLIVÉNYI FERENCZ
 vendéglős előrangú eltermet.
Budapest, VI., Andrassy-ut 39.

26 ÉVŐTA
 AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGVAK BESZERZÉSI FORRÁSA
MAUTHNER ÖDÖN
 CSÉSZKIR-UDV.-SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE
BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.
 KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENŦVE.

Alkalmazás...
MARCONI-REUM.
 Ár: 2 kor. Kis csomag 1 kor., szápm 70 fillér, póder 1.20 kor.
Készítő: FÜLÖS KELEMEN gyógyszerész ARADON.

SCHWARZ-féle
THYMNOL
 fog-kréme
 1 tubus 60 fillér.
Mindenütt kapható.

A KI AKARJA, HOGY GYERMEKEI egészségesekek legyenek,
 s MI maga sem akar beteg lenni, használja
FELLER-féle ELSA-FLUID-ot.
FELLER V. JENO,

Ovakodjunk...
Brady-féle MARIACELLI-GYOMORGEPPEK
BRADY KÁROLY

TURUL
 SZIVARKA-RÉVEL
ENGEL JÁNOS

RÖSER tanintézet Budapest, VI., Alapítvány 1853, Aradi-utca 10.
 Hírdetéseket...
ALTALÁNOS TUDÓSÍTÓ
 hirdetések osztálya Budapest, VII., Erzsébet-körút 34.
 Tulajdonos: LEOPOLD GYULA, szerkesztő.

A legjobb órákat
 legújabb és legelőnyösebb...
BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák
ÖZCEDEN.

Oh jaj! Kétség, rekedtség ellen gyors és kímélő
EGGER-féle MELLPASZTILLÁK.
 Doboza 1 korona és 2 korona.
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

FRATELLI DEISINGER
 küld Fiuméből vagy Triestből
4 1/2 kg Cuba-kávét, válogatott
 15 korona 30 fillérről
ARJEGYZÉK INGYEN.

BENZIN-MOTOROK LOKOMOBILÉK
 és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra
OSERS és BAUER gyárából
DÉNES B.

Continental
 Parthen, Cherry, Malaga, Madeira, Mareia, Chablis, Zajna- és Mosai-borok.
BUDAPEST, VI., Váci-körút 48.

SZABADALMAKAT-ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT
 BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
DÉNES B.

CSÁSZAUFÜRDŐ
 tél és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

GOLJÁT MALATA-SÖR.
 Kiváló illatú ital és gyógy-zetokra is szolgál.
KÖBÁNYAI KIRÁLY-SÖRFÖZŐ, KÖBÁNYA.

Ma övzül a haja.
 Adjonálja a különö Zoltán-féle STELLA VIZET...
BUDAPEST, VI., Váci-körút 48.

GAEDICKE A BUDAPEST
 100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény.
IV. Kosauth Lajos-utca 17.

Vasúti és...
 Dr. RÖDER és TÁRSA, Kioszternduburg.

TROPOMA
 Dr. RÖDER és TÁRSA, Kioszternduburg.

7788—1900. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhíre teszi, hogy a Wallisch Antal és Wallisch Agoston nádas birtokosok csődtömegéhez tartozó ingatlanokra és azok tartozékaira, a felszámolási tárgyalás során megállapított 633733 kor. csőd követelések kielégítése végett, a csődválasztmány 1900. évi agusztus hó 6-ik napján, tartott ülése jegyzőkönyvének hiteles kiadmánya alapján, végrehajlási árverés joghatályával bíró önkényes árverést ezenel elrendeli, minek folytán az aradi kir. törvényszék és a borosjenői kir. járásbíró területén fekvő ezen ingatlanok és tartozékaik, a követ-

kező sorrendben és csoportokban és kikiáltási árral, az 1901. évi márczius hó 8-ik napján d. e. 10 órakor, a borosjenői kir. járásbíró hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen eladni fognak.

I-ső csoport: A nádas 354. sz. tkjvben 1—62 rendszám alatt felvett nemesi birtok, a hozzátartozó lisztelő gőzmalom és egyéb tartozékokkal együtt 155643 kor. 20 fillér.

II-ik csoport: A nádas 445., 359., 360., 364., 371., 361. és 362. sz. tkjvekbeli ingatlanokon fekvő gőzfűrészmalom és annak a csődleltár és részletes árverési hirdetmény szerinti tartozékaiból álló nádas gyártelep 61008 kor. 64 fill.

III-ik csoport: A nádas 12 szá-

mu tkjvben. A I. alatt felvett (: 23. 24.) és 790 h. r. sz. a. ingatlan 685 kor.

IV-ik csoport: A nádas 97. számú tkjvben A I. alatt felvett 847 és (: 1362. 1365.) h. r. sz. a. ingatlan 843 kor.

V-ik csoport: A nádas 227. számú tkjvben A I. alatt felvett 881, 1142. és (: 1154 1555.) h. r. sz. a. ingatlan felerésze 195 kor.

VI-ik csoport: A nádas 268. számú tkjvben A I. alatt felvett 782., 1026. és 1545 h. r. sz. a. ingatlan 904 kor.

VII-ik csoport: A nádas 309 számú tkjvben A I. alatt felvett 802., 920. és (: 1067 1068.) h. r. sz. a. ingatlan fele része 711 kor. s végre

VIII-ik csoport: A nádas 382.

számú tkjvben felvett (: 449. 450.) h. r. sz. a. ingatlan 31 kor. kikiáltási árral.

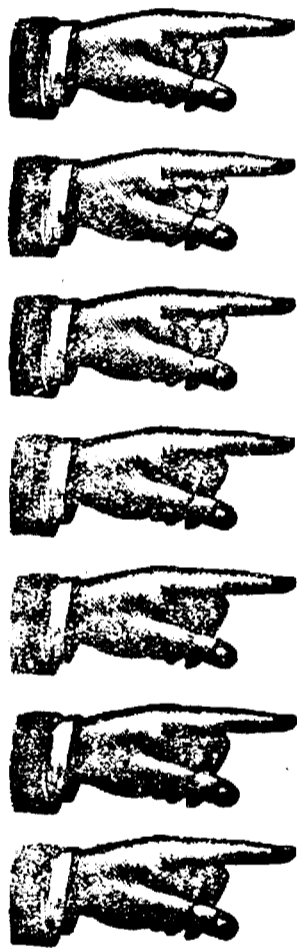
Az árverési feltételek többi pontjai, a hivatalos órák alatt, ezen kir. járásbíró telekkönyvi hatóságánál, s Nádas, Kresztaménes és Taucz községek előjáróságainál megtekinthetők.

A csődleltár hiteles másolata a kir. járásbírósnál, eredetben pedig a tömeggondnoknál (Szathmáry Gyula ügyvéd Aradon, Nagykőrút 1. sz. a.) tekinthető be.

Kelt Borosjenőn, 1900. évi nov. hó 14. napján.

Kir. jbróság mint tkvi hatóság.

Bittó,
kir. járásbíró.

Báli Ujdonságok 1901.

Legujabb selyem és gasier kelmék. Francia batist ujdonságok (pompadur.)

Fehér divatos ajour battistok nagy választékban.

Báli belépők a legdiszesebb kivitelig.

Legyezők toll és gasier minőségben.

Disz különlegességek, arany kelmék és arany applicatiók.

Rosenblüh H. és Társa

== ARAD, Szabadság-tér és Forray-utca sarok. ==

Nélkülözhetetlen és felülmulthatatlan, hatásában csatlhatatlan.
Világczikk. Kivitel minden országba.

CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD, LONDON S. W.

Legmegbízhatóbb, legjobb, világhírű és legkeresettebb házi szer.

Thierry A. gyógyszerész balsama

felülmulthatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és mindennemű belső betegség ellen. Külsőleg a leghatásosabb

Csoda gyógyszer.

Csak akkor valódi, ha az összes művelt államoknál bejegyzett zöld „apácza védőjeggyel” és a tégelyzárba bevéselt jelzéssel: „Allein echt” van ellátva. Ezenkint bebizonyíthatóan 6 millió üveg készült. Postán bérmentve 12 kis vagy 6 nagy üveg 4 korona. Próba üveg prospektussal és az összes államokban lévő raktarak jegyzékével 1 korona 20 fillér. — Csak előzetes fizetés után küldetik.

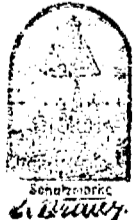
Thierry A. centifoliakenőcse

(Csodakénőcsek nevezik) utólrhetetlen szívó erejű és gyógyhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott esontszut, utjabban pedig egy 22 éves rákezerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyorsan enyhítő a teljesen gyógyító hatású mindenféle sebnél és gyulladásnál. Gyorsan puhít és osztal, megszabadít biztosan a még oly mélyen behatolt idegen elemektől. Egy tégely bórmentve 1 kor. 80 fillér, csak az összes előzetes beküldése mellett. Nagyobb rendeléseknél olcsóbb. Ezenkint bebizonyíthatóan 100.000 tégely készült. Mindkét szerrel nagy tömeg nyilatkozat áll rendelkezésre megtekinthetés végett, a világ minden részéből. Óvako júnk utánaolktól és ügyeljünk a mindentéglebe égetett czégre: **Apothek zum Schutz-Engel des A. Thierry.** Hol raktár nincs, ne engedjék magunkat hamisítványok, vagy albitolag hamisított készítmények megvételére bírn, hanem **rendeljünk közvetlenül** így czímezve:

Thierry A. gyógyszer. gyára Prograda Rohitsch-Sauerbrun mellett.

(Az osztrák os. k. államhivatalnokok-szövetkezetének szállítója.) 3141
(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Kérem vigyázn a védjegyre!

Brády-Mária-Czelli gyomorcsépppek

KITŰNŐ HATÁSSAL BIR GYOMORBETEGSÉGEKNÉL.

Nélkülözhetlen, régóta hírneves házi szer étvágytalanságnál, gyomorgyöngésnéél, kellemetlen szaga léleketvitelnél, vöröszegénységénél, iszony és hányingereknél, gyomorgörcsöknél, székeményedések és szorulásoknál.

Ugyazinté főfájásoknál, a gyomor túlterhelésénél. Kiprobált gyógyszer giliszták és májbetegségek ellen. Mindezen betegségekénél a **Brády-féle Mária-Czelli gyomorcsépppek** sok éven át a legjobb gyógyszereknek bizonyultak, miről száz és száz elismerő bizonyítvány tanuskodik. Egy közörséges palaczk ára használati utasítással 40 kr., kétszeres palaczk ára 70 kr.

A vásárlásnál határozottan **Brády-féle Mária-Czelli gyomorcsépppek** kérjünk és arra figyeljünk, hogy lenti védjegy és aláírás, valamint arra, hogy a régi hírneves valódi **Brády-féle** gyomorcsépppek, melynek üvege 40 kr., dupla üvege 70 krba kerül, kapjuk; míg az utánzatok, hamisítványok és értáktelen csépppek olcsóbb áron, 35 kr-ért adatkak el.

Brády Károly Gyógyszertára a „Magyar Királyhoz” Bécs, I. Fleischmarkt 1.

Főraktár: Török József gyógyszerháza Budapest, VI., Király-utca 12. Továbbá az összes gyógyszerházakban.

Zálogtárgyak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy úgy az

Ékszerek, mint az

ingóságok

f. é. február hó 14-én

(esütörtökön)

dél előtt 8 órakor a tekintetes városi kapitányi hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1900. november hóban lejárt

zálogtárgyak, melyek a mai napig sem meg nem hosszabbítottak, sem ki nem váltottak, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adni.

3497

Weisz Dávid.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

4315. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetlen és fölös szállítványok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

állomáson	f. é. február hó
Fiume	11-én
Bpest dpart	14-én
Miskolcz göm.	14-én
Kecskemét	18-án
Arad	18-án
Győr	18-án
Pápa	19-én
Szatmár-Németi	19-én
Temesvár J.-város	19-én
Zágráb	21-én
Nagyvárad	21-én

Budapest, 1901. február hó 9-én.

Az igazgatóság.

Csemege szőlő

apateleki prima piros bakator,

körülbelül két métermázs, (öt-tíz kilós kosarakba csomagolva, métermázsankint Aradon átadva, 100 azaz száz koronaért eladó.

Értekezhetni Arad, Orczy-utca 7-ik szám alatt a tulajdonosnál. 3661

Szőlőmivelők és mezőgazdák számára!

A szőlőtelepek befecskendezéséhez, valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok,

továbbá a szegecs és tormánes teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott

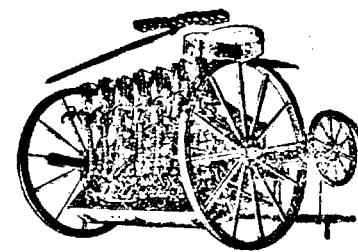
önműködő

úgy hordozható, mint kocsira szerelt

„SYPHONIA“

feeskendői. a legjobbknak bizonyultak. a melyek szívattynzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen feeskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválósgát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű

„AGRICOLA“

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgép. Mindennemű mag- és különböző magmenyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon vagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartóság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki.

A lehető legnagyobb munka-, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket széna- és szalmaprések- kézi használatra, kukorica morzsolók, esélőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kiz. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

több mint 400 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve. — Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek. — Képviselek és ismét eladók alkalmaztatnak. 3484

Pályázati hirdetmény.

A csálai állami szőlőtelepen létesítendő s az ottani munkások igényeihez képest beendezendő kifőzésnek (kantin) a folyó és a jövő év folyamán vállalati uton leendő ellátására pályázatot nyitok.

Lakó- főző és raktárhelyiséget vállalkozónak a telep ingyen bocsát rendelkezésére, egyebekről azonban vállalkozó maga gondoskodik.

A közelebbi feltételek **d. e. 9 órától 12 óráig** az alóírott igazgatóságnál bárki által megtekinthetők.

Ajánlatok (50 kros bélyeggel felszerelten) f. évi április hó 1-ig nyujtandók be s tájékozással megjegyzem, hogy a telep munkás állománya mintegy 300—1500 személy között váltakozik.

Csálai és baraczkai állami szőlőtelep igazgatósága:

Kosinsky,
igazgató.

3618

Az aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság felszámolás alatt.

Kimutatása

1898. október 28-tól, — 1900. december hó 31-ig.

	Könyvek szerinti	Álladék		Álladék		Álladék	
		1898. okt. 27.		1899. decz. 31.		1900. decz. 31.	
		kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.
1	Készpénz	32855	10	3793	78	2909	90
2	Váltók	1831060	74	378616	80	227847	80
3	Záloglevél biztosítéki alap	406051	20	400210	—	400100	—
4	Jelzálog kölcsönök II. helyen	793117	38	748439	42	726317	68
5	Záloglevél kölcsönök	5187858	78	4350239	82	4098162	32
6	Központi szálloda berendezése	110729	20	110729	20	109628	14
7	Saját értékpapírok	157485	90	78046	58	224014	68
8	Záloglevél készlet	3800	—	11000	—	5200	—
9	Adósok	739010	92	392445	14	345099	31
10	Előleg kölcsönök	35178	90	6060	50	3539	20
11	Kötvény kölcsönök	86985	34	46008	84	40777	74
12	Ingtatlanok	601352	18	732283	42	780125	28
13	Leltár	22308	96	18566	22	18536	22
14	Hátralékos záloglevél szelvények	8830	—	14024	—	22674	—
15	„ „ kisorsolt záloglevelek	19100	—	8060	—	7220	—
16	„ „ osztalék szelvények	1528	—	492	—	492	—
17	Nyugdíjalap készpénzben	14759	78	6459	78	—	—
	„ „ intézeti részvényekben	19879	64	18636	—	—	—
18	Betétek	1787543	72	426648	18	347936	48
19	Záloglevelek forgalomban	5662800	—	4420000	—	4137400	—
20	Pénztári letétek	81393	30	65797	22	51181	76
21	Hitelezők	413812	30	9325	74	142327	74
22	Ingtatlan tartozás központi szállodán	294106	—	287760	—	283278	—
23	Viszleszámítás	1208024	62	156280	40	38010	40

Kelt Aradon, 1901. február hó 9-én.

A felszámoló-bizottság.

A felügyelő-bizottság.

Meghívó.**A Taucz és vidéki önszegélyző egyesület,****mint szövetség**által 1901. évi február hó 24-ik napján d. u. 2¹/₂ órakor

Tauczon a körjegyzői irodában tartandó

közgyűlésére.**Tárgysorozat:**

1. Az igazgatóság évi jelentése, ezzel kapcsolatban a mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadása.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
3. Felügyelő-bizottság választása.
4. Esetleges indítványok.

1900. év január hó 1-én volt 656 részvényes 1178 törzsbetéttel 1900. év folyamán kilépett 24 tag 121 törzsbetéttel, belépett 31 tag 52 betéttel, 6 tag szaporította betétét 18 törzsbetéttel. 1900. év végén marad 663 tag 1127 törzsbetéttel.

Az igazgatóság.Vagyon. **1900. évi mérleg-számla.** Teher.

Pénztár készlet	483 29	Törzsbetét számla ...	43488 26
Kötvény számla	48450 —	Tartalékalap	1678 32
Leltár számla		Átmeneti kamatok ...	584 —
K. 120.—		Nyeremény egyenleg	3287 71
100% értékcsökkenés			
K. 15.—	105		
	49038 29		49038 29

Kelt Tauczon, 1900. deczember 31-én.

Nika, s. k. Gróf Königsegg, s. k. Jung Péter, s. k. Kuntz János, s. k.
igazgató. elnök. igazgató. pénztárnok.

Jelen mérleg-számla a számviteli fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottván helyesnek és rendben levőnek találtatott.

Kelt Tauczon, 1900. deczember 31-én.

Kállay, s. k.
felügy. biz. elnök.

Török Endre, s. k. Weisl Adolf, s. k. Szente s. k.
f. b. tag. f. b. tag. f. b. tag.

Szilágyi, s. k. 3656
f. b. tag.

Szépség és egészség.**Kinek van szeplője?**

pattnás vagy bármely folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan **Rozsnyay-féle világhírű**

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőlgypor** egy doboz 70 kr. Kétféle és **valódi Epezsappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség

gyógyítására **ezrek mennek Karlsbadba** holott ezt a czélt lithon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatával, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 8 kr.

A t. ez. közönség szíves figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadságszobrot ábrázolja.

Kapható:**ROZSNYAY MÁTYÁS** gyógytárában **Arad, Szabadság-tér.**

Budapesten: **Török József** és **dr. Egger Leo** „Nádor” gyógyszer-tárában, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárban.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer. különösen gyermekknél, kik a kaseru czimint másképp bevenni nem tudják a

Rozsnyay M.-féle**Chininezukorka és Chininesokoládé**

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Fiumében pálya díjjal koszoruzott. Értéktelen hamisításoktól óvatodjunk. Mindenki csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján **Rozsnyay Mátyás** névelésére olvasható.

Idegesség,**vérzegénység**

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját természeténél fogva édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 8 kr.

Hidrogénvizgyógyászat 15 jegy 6 frt.
1 jegy 0-50 frt.**Villamfényfürdő** csusz, (rheuma), elhízottság, köszvény ellen. — 15 jegy 15 frt, 1 jegy 1-25 frt.**Szénsavas fürdő** szivbajok, vérszegénység, ideggyengeség, meszesvérek. — 15 jegy 18 frt, 1 jegy 1-50 frt.**Moor fürdő** rheuma, nőbajok. — 15 jegy 18 forint, 1 jegy 1-50 forint.**Svédgyógytorna** görbe hátú és gyenge gyermekeknek. — Meg-egyezés szerint.**Belégzések.** Tüdő- és gégebajok.**Dr. Hecht**

orvosi intézetében, Zrinyi-utca 3. sz.

Hajós-féle**fagybalzsam.**

Kipróbált kitűnő szer fagyás, valamint a fagyás által okozott kellemetlen bőrvizsketés ellen. Két-három nap alatt legbiztosabban gyógyít és minden fagyási bütyköt sikeresen eltávolít. — Egy üveg teljesen elegendő, ára 35 kr.

Most érkezett egészen friss

csukamájolaj,

fehérre tisztított, legjobb minőségű norvégiai. Elsőrendű orvosi tekintélyek által különösen ajánlva mint bámulatos hatású gyógyszer tüdőbaj, köhögés, vérszegénység, köszvényes iz folyás, angorkor, idegesség stb. stb. ellen. **Kellemes ízénél fogva gyermekek is szívesen veszik be.** — Egy üvegnek az ára 1 Irt.

TYUKSZEM

ellen az eddig használt szerek közül biztos hatást és gyors eredményt csakis a Hajós-féle

ANAGALLIN

mutat. Számtalan hálaíratokkal elismerve, ára 35 kr. Feltűnő siker!

Fenti szerek kaphatók csakis a készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban az „Isteni gondviseléshez”

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

A KRISTÁLY St. Lukácsfürdői
 begyűjtés nagy mélységből
 fakadó, állandó összetételű,
 igen tiszta, kalcium- és mag-
 nesium-hydrocarbonatos
 ásványvizsek minősítendő.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.
 A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.
 Kapható minden jobb fűszerkereske-
 désben és vendéglőben.

ZUGHIVÁRY LÁSZLÓ
CZEGLÉ

ZUGHIVÁRY LÁSZLÓ 300 holdas
 czepléti gyümölcsültetvénye és szőlő-
 telepének árjegyzéke megjelent,
 mely 500 gyümölcsfaj leírását tar-
 talmazza. Nemes eseméte eladhat
 2 krtól 50 krig. Rendelhető min-
 denféle vadoncz, nagymennyiségű
 sima és gyökeres szőlővessző kap-
 ható sövény-készítésre alkalmos
 akác, gleditschea maclura, ribizli
 stb. Viszonteladók 20-30% en-
 gedményt s 4-6 havi hitelt kap-
 nak kertészeti eszközök és kitűnő
 borok is adatnak el. Árjegyzék
 bérmentve küldetik.

! HAZAI IPAR!

WEIN KÁROLY ÉS TÁRSAI
 szövőgyár, KÉSMÁRK
 elismert hírneves

SZEPESSÉGI VÁSZON
 és
DAMASZT ÁRUI

minden nagyobb üzletben
 kaphatók.

Gyáraiból szár-
 mazó minden
 darab áru

ezen védjeggyel van el-
 látva.

! HAZAI IPAR!

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcsepplő-készleteit, szalmakazalózóit,

„MILLENNIUM“

legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzcsepplő-készletét, Sack rendszerű, acélöntésű ekével ellátott ekéit, és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Gutori Földes Kelemen
 vegyészeti laboratoriuma
ARAD, Deák Ferencz-utca II. és 12. sz.

A legjobb parkett- és padló-fénymáz a Nádor-féle, amely a parkettát megtartja a maga eredeti színében, rendkívül tartós, fényes és teljesen szagtalan. Nem támadja meg a fát, mint sok más készítmény, hanem telíti és így még konzerválja, illetőleg tartósabbá teszi azt. A parketták hézagjai között rengeteg mennyiségű moly tartózkodik, sőt más férgeknek is kedvencz fészke e hely, ha azonban a Nádor-féle beeresztő, illetőleg padló-fénymáz pontos utasítás szerint lesz használva, e férgek mind elpusztulnak. Számos kitüntetés és elismerés tanuskodik a padló-fénymáz kitűnő jóságára, szépsége és tartóssága felől.

Ára 1/2 kiló 1 kor. 50 fill., 1 kiló 2 kor. 90 fillér.

LEGJOBB FÉNYMÁZ.

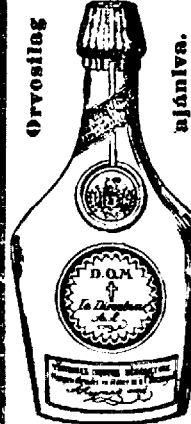
Kerámít, mozaik, színes cementszapok, burkolatok számára a Nádor-féle Mozaik-fénymáz, a mely a vele beeresztett burkolatoknak tiszta, élénk színt és szép fényt kölcsönöz, vízhatlan és könnyen takarítható, mert piszok, szenny nem fogja s nem hat át rajta. A vele beeresztett mozaik, vagy más burkolatokat sokkal tartósabbakká is teszi.

1/2 kiló 1 koro 50 fillér, 1 kiló 80 fill.

BÉNÉDICTINE

Az összes likörök legjobbika.

Mindig ügyelni kell az üveg alján a négyzetes etiquetten lévő főigazgató aláírásával legyen ellátva.

Házalóktól óvakodjunk!

Kérjük a bevásárlást eszközölni ARADON: Fejér Gyula udvari szállítónál és Matzky Károly cukrászdájában.

HANS HOTTENROTH, General-Agent, Hamburg.

8 arany, 19 ezüst érem, 30 dísz- és emlékező okmány.

Rég bevált diätik. kozmet. szer (bedörzsölési) az emberi test idegei és izomjainak erősítéséhez.

Kwizda-fluid

a kígyó jeggyel
 (Turista-fluid)

Turisták, kerékpárosok és lovaglók által sikerrel használtott nagyobb utak után erősítésül.

Egy 1/1 palack ára Kor. 2.—. Egy 1/2 palack ára Kor. 1.20.

Valódi csak a fenti védjeggyel és az összes gyógytárakban kapható. — Főraktár: 1411

a „Kerületi gyógyszerárban” Kornenburg, Bécs mellett.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **Ibolya-crème** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Beccs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel Marsotzky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbrós bőrvörösséget és mindennemű arczfoltosságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-léle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsza és krém színben 60 kr.

HAJÓS-IBOLYA-TEJ

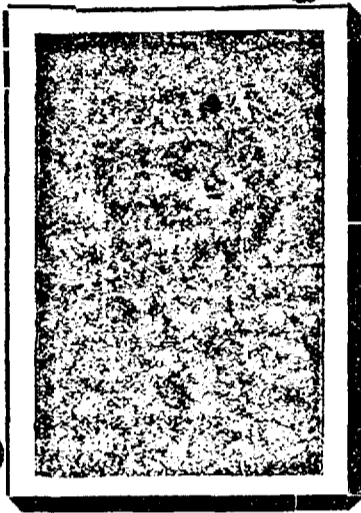
(Bau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérlítom és rózsza színben tündökölő varázssos színt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól. **Ibolya-crémem** esinos gumbólyú két dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál.

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratoriumában Arad, Andrassy-tér 22.

a megyeháza szemből.

Árverési hirdetmény.

A csálai állami amerikai szőlőtelepnek széna és tengeri feleslege eladására nyílt árverést hirdetek.

Az eladó szénakészlet 1300 Mm., — a tengeri készlet pedig 587 Mm., ebből 190 Mm., lófogu, 200 Mm. florentin, 28 Mm. Cinquantine, 69 Mm. Pignoletto, 100 M. vegyes.

Az árverés magán a telepen f. hó 19-én d. e. 10 órakor tartatik meg.

A minták alantirt igazgatóság irodájában is megtekinthetők s zárt vételajánlatok is tehetők.

Kosinsky,
igazgató.

3660

Miske község előljáróitól.

209—901.

Árverési hirdetmény.

Melynél fogva Miske község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Miske község tulajdonához tartozó vadászati jog az 1883. évi XX. t.-cz. 3. §-a értelmében (6) hat évi időtartamra, vagyis 1901. évi augusztus hó 15-től 1907. augusztus hó 15-ig terjedő időre 1901. évi márczius hó 6-án d. e.

10 órakor Miske községüzánál tartandó nyilvános árverésen legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a község jegyzői irodájában megtekinthetők.

Miske, 1901. évi február hó 4-ikén. 3640

Kirillay István, Fildán Nikora,
jegyző. bíró.

2560—1901. szám.

Hirdetmény.

Arad sz. kir város területén gyakorlandó korlátlan, korlátolt és kismértékben való szesz italoknak, mely menyiségben kiméréséről az aradi m. kir pénzügyőri biztosság által szerkesztett összeírási jegyzék 42 ivét az állami italméresi jövedékről szóló 1899 XXV t. cz. 17 szakasza és az erre vonatkozó utasítás 17 szakasza értelmében 1901 évi február 8-ik najától 15-ik vapjáig bezárólag a város fogyasztási adófelügyelőség hivatalos helyiségében közszemlére azzal tesszük ki, hogy azok, az érdekeltek részéről nem csak megtekinthetők, hanem azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve az érdekeltek bármelyike részéről esetleg az ipartársulat és kereskedelmi testület, részéről is észrevételek tehetők, mely észrevételek a városi fogyasztási adófelügyelőségénél írásban nyujthatók be.

Arad 1901 évi február hó 8.

A városi tanács.

Hirdetmény.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“

— ez évi —

rendes közgyűlését

folyó évi márczius hó 3-ik napján d. e. 10 órakor

tartja meg **Budapesten,** az intézet saját helyiségében **(V., Bálvány-uteza 19. sz.)**

Napirend:

1. Az évi üzleteredményről való igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés tárgyalása.
2. Zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tisztajövedelemről való rendelkezés.
4. Az elnöki és alelnöki állásnak és a kilépés folytán megüresedett három igazgatósági tag helyének betöltése.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és díjazásának megállapítása.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28. §-a értelmében törvényhatóságoként tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviseltethetik s záloglevél-kölcsöneik együttes összegének minden 500,000 koronája után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből.

Felhivatnak ennélfogva az Aradmegye területén lakó adósok, hogy amennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviseltetni óhajtják, az általuk összesen felvett 4.286,200 koronányi záloglevél-kölcsön után 8, azaz: nyolcz képviselő megválasztása céljából Aradon folyó évi február hó 15-én d. e. 11 órakor a megyeház üléstermében tartandó választó gyűlésen megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni sziveskedjenek. 3638

(Utánnomás nem díjazatik.) **Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete**

Városi és vidéki telefon 118. szám.

D:Ü:R:R GUSZTÁV

fűszer, csemege, ásványviz-, bor-, tea- és rumkereskedése
Az arany szarvashoz. **ARADON.** József-főherczeg-ut 2.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy üzletemet a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítva, a téli idényre a legkitünőbb jó és friss árúkkal dúsan felszereltem s minden tekintetben azon leszek, hogy jó és figyelmes kiszolgálás mellett a legolcsóbb áráimmal megelégedésüket kiérdemeljem, s alaptírt czikkeimre b. figyelmöket ezuttal felhívjam:

LEGKITÜNŐBB KÁVEK:

Cuba, Ceylon, Arany, Jáva és Hodeida Mocca.

OROSZ- ÉS CHINA-TEÁK:

Assam, Karavan, Peccovirág, Imperial és Mandarin.

Jamalka-rumok, valódi angol ananasz, Cuba, Portorloo és Demarara.

PEZSGÓ-BOROK

Törley, Talisman és Casino seo, Hubert Gentry Club, G. H. Mumm Co., Duminy Co. és Henriett-félek.

Prágai és kassai sódarok, szebeni szalámi, friss tormás virslik, debreczeni és kolozsvári oldalas és braunschweigi friss felvágottak.

Likörök, eredeti Benediktiner Feoamp; valódi Curaao, Triplesso, Zárai, Maracchino és más likörök, Erdélyi ó-szilvium, Uzta törköly.

Ménesi és Magyarádi borok.

Friss csemege és déli gyümölcs. Franciaia Muscat, datolya, Smyrna és szultán füge. — Legkitünőbb malaga szőlő, Görzi prunella, Rahat, Sutsuk és török edességok.

Tea-sütemények Schmidt és Gabos-féle Patience dessert és köestlin angol Cacks és Mixed-félék.

Honi és külföldi sajtok: Ementáli, grói, strachinó, Imperial, oldami, Regenfort, kisbéri és fogarasi készítmények.

Páczolt és konzervált halak. Tengeri halak, pisztráng, angolna, Then, Lachs és Franciaia Philipp Canau-féle szardiniák.

Suchard és flumel csokoládék. 3443

Borsó, gomba, bab, spárga csemegek és mindennemű fűszer árak.

Az idényben mindenféle vadak.

ERDÉLYI BATUL ÉS RANET ALMÁK S NEMES GYÜMÖLCSÖK.

Védőkre ládába fagymentes csomagolás ingyen.

Friss érkezésű vérpiros narancsok!!

Egy kisasszony,

előkelő megjelenéssel, a magyar és német levelezésben, valamint a könyvvitelben jártas, egy helybeli

**finom
üzletben
azonnali
alkalmazást talál.**

Ajánlatok B. alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 3654

Lakás kiadó.

Szent Pál-utca 14. szám alatt

5 szoba, fürdőszoba, konyha, üvegezett veranda és hozzátartozókból álló

első emeleti uri lakás.

Halász-utca 9. sz. alatt

3 szoba, alkov, előszoba, konyha és hozzátartozókból álló

utcai lakás.

Bővebbet: Domány József irodájában, Szabadságtér 16.

**Szállítható
izzó
harisnyák**

(Auerhálók nem szab. dalmi kihágás.)

Azonnal használhatók minden égőre alkalmazhatók.

25 darab 6 frt, 50 drb 11 frt,
100 darab 20 frt

bérmentesen házhoz szállítva, jótállás mellett, utánvétellel, 3181

Gluhstrumpf-Fabrik „BRILLANT“

Berlin, Linkstrasse 27g.

Képes árjegyzék bérmentve ingyen.

**Nagy
üzlethelyiség,**

volt vaskereskedés, 1901.
május hó 1-től 3623

kiadó.

Ugyanott ablakok is eladatnak.

Arad, Szabadság-tér 5-6.

Dr. Kronstein.

Az aradi izr. hitközség tulajdonát képező,

Pölsenberg Ernő-utca 10. sz. és

Szent Péter-tér 5. sz. a. fekvő

házakban

több kisebb

lakás

azonnal

kiadó.

Bővebbet alulírottánál:

3634 Kohn S. N.,
hitközségi alelnök.

Elsőrangú

életbiztosító társaság

vezérügynökségének átvételére

előkelő óvadékképes pályázók ajánlataikat „kedvező feltételek” jelígyével 248

BLOCKNER I.
hirdetési irodájába

Budapest, IV., Sütő-utca 6. szám
beküldeni sziveskedjenek.

Kiadó nyári lakás.

A Gyár-utca 21. szám alatt

4 szobából és mellékhelyiségekből álló ház parkirozott kerttel, 1 hold teljes termésű amerikai szőlővel és gyümölcsösssel

kiadó,

esetleg eladó.

Bővebbet: Czukor László gőzfűrészgárájában Aradon. 3652

**Eladó ház,
kiadandó lakás.**

Az Aradon, Révay-utca 13. sz. a.
fekvő Kráitz-féle

magányos ház,

négy szoba és mellékhelyiségekből álló lakással, s istálló, kocsiszin és magtár-pinczével, **eladó,** s esetleg f. é. május hó 1-étől kezdve **bérbe adandó.**

A lak-bérlés, a ház eladása esetére is biztosítva lesz.

Ertekezhetni: a tulajdonosok megbízottja, Szathmáry Gyula ügyvéddel, Aradon, Nagykörút 1. sz. alatt. 3604

Arad, 1901. évi jan. 28-án.

Kerestetik

állandó lakó részére

f. évi május 1-ére

a belvárosban, lehetőleg az Andrassy-téren vagy annak közvetlen közelében

egy 4-5 szobás

lakás

fürdőszobával.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

100-300 forintot

biztosan és tisztességes úton kereshet minden helységben, bármely állású egyén, tőke és befektetés nélkül törvényesen engedélyezett sorsjegyek eladásával. — Ajánlatok Österreicher Lajoshoz Budapest, VIII., Német-utca 8. sz. intézendők. 297

Aranyat, Ezüstöt,

== Gyémánt-Brilliantot, ==

Zálogcédulákat!!

és mindenféle ékszerárgyakat,
legmagasabb árban 3614

vesz, becserél és elad:

DEUTSCH IZIDOR

== óras, ékszerész, Templom-u. Minorita-palota. ==

Egy első emeleti 4 szobás lakás

és egy

második emeleti 4 szobás lakás

Szabadság-tér 11. sz. a.

hozzátartozó mellékhelyiségekkel,

május hó 1-étől

KIADÓ.

Bővebbet a házimesternél. 3652

Szikvizgyártásban

jártas

fiatal ember,

azonnali

alkalmaztatást nyer

Kugel Testvéreknél

Brádon, (Hunyad-megye.)

Május 1-ére

keresek

egy 5 szobából és hozzátartozókból álló

lakást

egyedül lakónak. 3661

Czimek a lap kiadóhivatalába B. W. alatt küldendők.

Gyümölcsfák.

Az aradi és esanádi egyesült vasutaknak Apátfalván mintaszerűen berendezett és nagy gondal kezelt faiskolájában erőteljes szép példányú s legjobb fajú

nemesített

gyümölcsfák,

nemkülömben

magas- és alacsony törzsű rózsafák

nagy választékban, valamint **diszfák** és **diszcserjék** jutányos áron kaphatók.

Megrendelések a vasutársulat igazgatóságánál Aradon, továbbá a vasut vonalain mentén az állomásfőnököknél és Apátfalván a társulati kertésznél eszközölhetők.

Árjegyzéket kívánatra a vasutársulat igazgatósága díjmentesen küld.

Arad, 1901. február hóban.

3610

Az igazgatóság.